

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SELCE NA ROKY 2021 – 2027

Obec Selce, 2021

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) obce Selce na roky 2021-2027
Územné vymedzenie:	Obec Selce
Kód kat. územia:	854794
Územný plán obce schválený áno/nie:	Áno, č.uznesenia 50/98/OZ zo dňa 18.9.1998
Dátum schválenia PHSR:	PHSR obce Selce na obdobie 2021-2027 schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Selciach č. 46/2021 dňa 26.4.2021
Dátum platnosti:	do 31. 12. 2027
Verzia:	1.0
Dátum spracovania:	2021
Spracovateľ:	Obecný úrad a poslanci OZ Selce

Obsah

ÚVOD	5
ČASŤ 1 - ANALYTICKÁ ČASŤ	6
Časť 1.A - Analýza vnútorného prostredia.....	6
Demografický potenciál	6
Ekonomický rozvoj.....	7
Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.....	8
Nezamestnanosť.....	9
Inštitúcie, spolky, občiansky aktivizmus	11
Vzdelávanie	12
Šport	15
Voľný čas	16
Bývanie	17
Zdravotníctvo	18
Životné prostredie	18
Dopravná infraštruktúra.....	22
Technická infraštruktúra	23
Informačná infraštruktúra.....	25
Matica vplyvu	26
Časť 1.B - Analýza vonkajšieho prostredia.....	26
STEEP analýza	26
Analýza konkurencie.....	29
ČASŤ 1.C - ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	30
Vízia obce Selce	30
Zhodnotenie súčasného stavu	30
Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození obce Selce	30
Hodnotenie možných rizík pri realizácii PHSR.....	41
ČASŤ 2 – STRATEGICKÁ ČASŤ	43
ČASŤ 3 – PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	46
Technická infraštruktúra.....	46
Strategický zámer 1: Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia.....	46
Sociálna oblasť a zdravotníctvo.....	50
Strategický zámer 2: Rozšíriť ponuku sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci .	50
Školstvo.....	51

Strategický zámer 3: Vytváranie podmienok pre rozvoj vzdelávania detí, mládeže a dospelých	51
Šport	52
Strategický zámer 4: Vytváranie podmienok na rozvoj rôznych druhov športu pre obyvateľov aj návštevníkov obce	52
Kultúra	54
Strategický zámer 5: Rozvoj kultúry pre všetkých.....	54
Cestovný ruch.....	57
Strategický zámer 6: Rast návštevnosti obce	57
Ekonomický rozvoj	61
Strategický zámer 7: Zvýšenie úrovne zamestnanosti obyvateľov obce	61
Životné prostredie.....	62
Strategický zámer 8: Zvyšovať kvalitu životného prostredia	62
Súlad cieľov Programu rozvoja obce Selce s cieľmi SR a Banskobystrického samosprávneho kraja	63
ČASŤ 4 - REALIZAČNÁ ČASŤ	66
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR	66
Komunikačná stratégia	66
Systém monitorovania a hodnotenia	67
ČASŤ 5 - FINANČNÁ ČASŤ	68
Možnosti financovania	68
Indikatívny finančný plán.....	68
Prehľad plánu viaczdrojového financovania	71
PRÍLOHA 1	73
Zoznam členov obecnej pracovnej skupiny obce Selce pre prípravu PHSR	73

Úvod

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (skrátene PHSR alebo Program rozvoja obce) je strednodobý strategický dokument, ktorý určuje komplexnú predstavu o budúcnosti rozvoja obce. Bol spracovaný v súlade so zákonomč. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a Metodikou inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schválenou uznesením vlády SR č.197/2017 z 26. apríla 2017 a nadradenými programovými dokumentmi. Garantom Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je obecná samospráva, užívateľmi programu sú všetci občania, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v obci.

Realizácia Programu rozvoja obce je podmienkou zlepšenia kvality života obyvateľov obce, ktorí tu nie sú postavení do pasívnej úlohy, ale ako partneri.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2021 – 2027 sa tvoril začiatkom roku 2021. Spracovanie PHSR sa realizovalo kombináciou expertnej metódy a participatívneho plánovania za účasti dôležitých aktérov v území z verejného sektora, podnikateľského a neziskového sektora.

Na identifikovaní vízie, slabých a silných stránok, príležitostí a ohrození obce, posúdení vplyvu inštitúcií v obci a analýze konkurencie pracovala obecná pracovná skupina pod vedením zástupcu starostu obce Ing. Daniela Hlinku. Výsledkom je strategický dokument, ktorý sa opiera o potenciál obce, jej aktuálne potreby a možnosti.

Program hospodárskeho rozvoja obce Selce na obdobie 2021 – 2027:

- je spracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodikou inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schválenou uznesením vlády SR č.197/2017 a nadradenými programovými dokumentmi,
- je spracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Metodike tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre obdobie po roku 2020,
- zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHSR Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023.

Časť 1 - Analytická časť

Časť 1.A - Analýza vnútorného prostredia

Demografický potenciál

Počet obyvateľov obce Selce sa od roku 2014 do roku 2020 znížil o 58. Znižoval sa kvôli prirodzenému úbytku obyvateľov, nižšiemu prirodzenému prírastku, ako aj kvôli úbytku sťahovaním (Tab. 1-4).

Tab. 1 Počet obyvateľov v r. 2014 - 2020

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet obyv.	2161	2152	2143	2137	2142	2123	2103

Zdroj: obec Selce

Tab. 2 Prirodzený prírastok / úbytok obyvateľstva v rr. 2014 - 2020

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet detí živonarodených	16	20	21	15	25	11	16
Počet zomretých	24	25	27	14	14	25	17
Prirodzený prírastok	-8	-5	-6	+1	+11	-14	-1

Zdroj: obec Selce

Tab. 3 Migrácia obyvateľstva - prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2014 - 2020

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Priťahovaní	35	35	32	35	33	26	46
Odstahovaní	41	34	34	29	57	32	22
Prírastok (úbytok) migráciou	-6	+1	-2	+6	-24	-6	+24

Zdroj: obec Selce

Tab. 4 Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva v rr. 2014 - 2020

Ukazov./rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Prirodzený prírastok	-8	-5	-6	+1	+11	-14	-1
Migrácia	-6	+1	-2	+6	-24	-6	+24
Celkový prírastok	-14	-4	-8	+7	-13	-20	+23

Zdroj: obec Selce

Ekonomický rozvoj

Zamestnanosť a podnikanie

V obci sa nachádzajú len podniky s počtom zamestnancov do 19 (Tab. 5). Celkovo tu pôsobí 26 podnikateľských subjektov (Tab. 6).

Tab. 5 Podniky v obci podľa veľkostnej štruktúry zamestnancov

Veľkosť podniku podľa počtu zamestnancov	Počet k 31.12.2014	Počet k 31.12.2020
0-19	12	26
20-49	1	0
50-249	-	-
250 a viac	-	-
nezistený	-	-

Zdroj: Obec Selce

Tab. 6 Zoznam podnikateľských subjektov v obci Selce

Por. č.	Firma	Odvetvie
1.	Roľnícke družstvo Selce	poľnohospodárska výroba
2.	Barančia, spol. s r.o.	ubytovacie a reštauračné služby
3.	Mliekárňe Kopanice Selce, s.r.o.	služby, potravinárstvo
4.	ARMA, s.r.o.Šachtická	reštauračné a ubytovacie služby
5.	Vladimír Peťko	reštauračné a ubytovacie služby
6.	Team, s.r.o.	reštauračné a ubytovacie služby
7.	Športcentrum, spol. s r.o. Selce	služby, cestovný ruch
8.	DH-STAV s.r.o.	stavebníctvo, ubytovacie a reštauračné služby
9.	CONEX, spol. s r.o.	montáž, opravy telekomunikačných zariadení
10.	COOP Jednota Krupina	služby, potravinárstvo
11.	HANDS s.r.o. Selce	elektrotechnika
12.	ERMAKO s.r.o.	výroba, montáž elektrických zariadení
13.	ECHO security s.r.o.	zabezpečovacie systémy
14.	BUSTRANS J.M. s.r.o.	Autobusová doprava
15.	Pavol Mesík	autobusová doprava
16.	Pizzéria Tatiana	reštauračné služby
17.	Branislav Mesík „U Babky“	reštauračné služby
18.	Peter Tatárik	hrnčiarska výroba
19.	Alica Hubáčová	služby, potravinárstvo
20.	Anna Blahová	služby, potravinárstvo
21.	Branislav Patráš	reštauračné služby
22.	Jana Rejdovianová	ubytovanie
23.	Potraviny Fresh	služby, potravinárstvo
24.	Krajčírstvo Diana	služby
25.	ADP-Železiarstvo	služby
26.	ADM Agro Invest j.s.a.	poľnohospodárstvo

Zdroj: Obec Selce

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Poľnohospodárstvo

Na území katastrálneho územia obce poľnohospodársku výrobu zabezpečuje Roľnícke družstvo Selce s hospodárskym dvorom v severozápadnej časti zastavaného územia obce s rastlinnou a živočíšnou výrobou. Vzniklo 1. januára 1991 po transformácii bývalého JRD Víťazný február. Od začiatku svojej činnosti sa venovalo rastlinnej a živočíšnej výrobe s prioritným zameraním na produkciu kravského mlieka, pričom v roku 1992 vybudovalo vlastnú mliekareň na spracovanie kravského mlieka s regionálnym odbytom produkcie. V súčasnosti je celá rastlinná výroba zameraná k produkcii krmovín – siláž, senáž, seno, obilniny (pšenica, ovos, repka olejná) a kukurica.

V živočíšnej výrobe sa zrekonštruovali všetky ustajňovacie objekty a všetky rekonštrukcie napomohli k skvalitneniu produkcie kravského mlieka.

V roku 2006 muselo roľnícke družstvo ukončiť mliekárenskú výrobu, pretože nariadenia ES nedovoľovali jednému podnikateľskému subjektu vlastniť kvótu na produkciu i spracovanie mlieka. Celá táto záležitosť sa vyriešila založením s.r.o. so 100 % vlastníctvom Roľníckeho družstva Selce, na ktorú prešla celá mliekárenská výroba Mliekareň Kopanice, s.r.o..

Tab. 7 Poľnohospodárske subjekty

Subjekt	celk. výmera PP ha	orná pôda ha	TTP ha	ošípané ks	hovädzí dobytok ks	ovce ks	počet zamestnancov
RD Selce	697	184	513	-	110	-	11
ADM Agro Invest j.s.a.	152	0	152	-	72	192	5
Spolu:	849	184	665	-	182	192	16

Zdroj: RD Selce, ADM Agro Invest j.s.a.

Obec má veľké tradície aj v oblasti salašníctva. V súčasnosti sa v katastri obce nachádzajú dva salaše. Jeden patrí spoločnosti ADM Agro Invest j.s.a., druhý súkromne hospodáriacemu roľníkovi.

Lesné hospodárstvo

Národohospodárska politika v oblasti lesného hospodárstva je orientovaná okrem produkcie drevnej suroviny pre drevospracujúci priemysel aj na verejnoprospešné funkcie s celospoločenským dosahom (pestovateľská činnosť, ťažobná činnosť, semenárstvo ...).

Podmienky lesného hospodárstva v katastri obce reprezentuje pomerne výrazná lesnatosť keďže 42 % rozlohy k.ú. predstavujú lesy. Funkčná orientácia je zameraná predovšetkým na intenzívne hospodárenie, v menšom rozsahu na rekreačné využitie a čiastočne na ochranu (protierózna funkcia).

Obhospodarovatelia lesných pozemkov k. ú. Selce

Hegedűš Vincent, Mgr.,

LESY SR š.p. OZ Slovenská Ľupča, IČO: 36038351

Pozemkové spoločenstvo NEMČAN, IČO: 42315263

Združenie urbáriátu, pozemkové spoločenstvo Selce, IČO: 30233429

Majoritnými obhospodarovateľmi lesných pozemkov v katastrálnom území Selce sú Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, Odštepny lesný závod Slovenská Ľupča a Združenie urbáriátu pozemkové spoločenstvo Selce, ktoré združuje vlastníkov podielov pozemkov bývalého Urbárskeho, Pasienkového, Kuriálneho spolku, ku ktorým vlastnícke právo nezaniklo. Činnosť združenia je vymedzená v Zmluve o založení a v Stanovách ako zveľaďovanie lesného a poľnohospodárskeho fondu.

Výmera podľa kategórie lesa

- Hospodárske lesy 801, 92 ha
- Ochranné lesy 78,07 ha
  - Lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach 27,46 ha
  - Ostatné lesy s funkciou ochrany pôdy 50,61 ha
- Spolu za Lesy SR š.p. a ZUPS Selce 879,99 ha lesných pozemkov

Zdroj: Lesnícky geografický informačný systém <http://gis.nlcsk.org/lgis/>

Ubytovacie zariadenia, stravovacie a reštauračné služby

V súčasnosti sa priamo v obci nachádza ubytovacie zariadenie Turistická ubytovňa s nízkokapacitným ubytovaním s kapacitou pre 10 osôb. Poskytuje ubytovacie a reštauračné služby.

Ďalšie ubytovacie možnosti sú v lokalite Šachtička, kde sa nachádza hotel Šachtička s kapacitou 134 lôžok. Chata Šachtička poskytuje lacné ubytovanie s výhodami hotela s 50 lôžkami. Na Malom dieli (po selčiansky zvanom „Selčiansky diel“) sa nachádza Hotel Fuggerov dvor, ktorý poskytuje ubytovanie s 56 lôžkami.

V lokalite Selčianska dolina sa nachádza Penzión Selčianka s 35 lôžkami, Penzión Čachovo s 50 lôžkami, Penzión Pod Margušovom s 8 lôžkami. Ubytovacie služby sú poskytované i v niektorých menších súkromných chatách.

Návštevníci obce nemajú zatiaľ možnosť ubytovať sa na súkromí priamo v obci v rodinných domoch.

Čo sa týka stravovacích a reštauračných služieb, tie sú poskytované vo všetkých ubytovacích zariadeniach. Navyše tieto služby sú poskytované v hoteli Fuggerov dvor, v miestnych pohostinstvách - 3 prevádzky a v Pizzerii Tatiana.

Nezamestnanosť

Počet nezamestnaných v obci od roku 2015 stále klesal. (Tab. 9).

Tab. 9 Evidovaní uchádzači o zamestnanie v r. 2014 – 2020

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Muži	78	76	41	32	29	25	37
Ženy	42	49	28	23	17	18	32
Spolu	120	129	69	55	46	43	69

Zdroj: UPSVaR SR

Samospráva

Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov.

Komisie obecného zastupiteľstva:

- Komisia na ochranu verejného poriadku,
- Komisia životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva,
- Finančná komisia,
- Sociálno-zdravotná komisia,
- Kultúrno-školská a športová komisia,
- Komisia na prešetrovanie sťažností na hlavného kontrolóra obce,
- Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie starostu.

Počet pracovníkov obecného úradu: 14.

Obec ukončila obdobie do roku 2020 s kladným hospodárskym výsledkom.

Tab. 10 Príjmy a výdavky obecného rozpočtu v r. 2016 – 2020 v €

	2016	2017	2018	2019	2020
Príjmy	1 154 915	1 197 797	1 291 224	1 689 444	1 676 776
Výdavky	1 092 843	1 163 289	1 231 967	1 603 103	1 589 110

Počet podaných projektov za posledných 5 rokov: 13

Suma realizovaných projektov za posledných 5 rokov: 241 880 €.

Obec Selce je členom Mikroregiónu Pod Panským dielom a Geomontánneho parku.

Osobnosti obce:

Andrej Caban, 19. stor., katolícky kňaz, národovec,
Július Plošic, 19. stor., kňaz, národovec, publicista,
Anton Emanuel Timko, 19.-20. stor., spisovateľ, národovec,
František Šujanský, 19.-20. stor., kňaz, jazykovedec, etnograf,
František Mesík-Vajda, 19.-20. stor., rektor seminára, generálny vicar,
Andrej Očenáš, 20. stor., hudobný skladateľ, pedagóg,
Dušan Dobrík, 20. stor., riaditeľ Literárno-hudobného múzea a Divadla JGT,
František Caban, 20. stor., operný spevák.

Známi rodáci:

Andrej Caban, 19. stor., katolícky kňaz, národovec,
František Mesík-Vajda, 19.-20. stor., rektor seminára, generálny vikár,
Andrej Očenáš, 20. stor., hudobný skladateľ, pedagóg,
Dušan Dobrík, 20. stor., riaditeľ Literárno-hudobného múzea a Divadla JGT,
František Caban, 20. stor., operný spevák.
František Očenáš, 20. stor. kňaz

Inštitúcie, spolky, občiansky aktivizmus

V obci pôsobí deväť občianskych združení a dve neziskové organizácie. Oblasťou ich záujmu je najmä šport alebo kultúrne aktivity.

Občianske združenia v obci:

Detský folklórny súbor Vánok Selce,
Futbalový klub malého futbalu Selce,
Gazdovský salaš - spolok chovateľov oviec a kôz v obci Selce,
Športcentrum s.r.o. Selce,
Občianske združenie Pampúšik MŠ Selce,
Občianske združenie Selčianska dolina,
Športový klub Selce,
Futbalový klub Selce,
Občianske združenie AK šport Selce
Športový lyžiarsky klub Selce.
Zdroj: Register občianskych združení, <http://www.ives.sk/registre/start.do>

Neziskové organizácie v obci:

DFS Vánok Selce,
Pampúšik MŠ Selce
OZ AK šport Selce.
Zdroj: Obecný úrad Selce

V obci sa nachádzajú inštitúcie:

Obecný úrad Selce s matričným úradom pre obce Selce, Priechod a Baláže,
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Selce s filiálkou Šalková, Senica, Môlča,
Kancelária združenia Mikroregión obcí pod Panským dielom,
Kancelária Združenia urbariátu, pozemkové spoločenstvo Selce,
Materská škola Selce,
Súkromné detské jasle,
Základná škola Selce 1. – 9. ročník - spádová oblasť pre Priechod a Baláže. Školu navštevujú aj žiaci zo Senice, Kynceľovej a z Banskej Bystrice,
Zdravotné stredisko Selce – všeobecný lekár, stomatológ, detský lekár,
Pošta.

Bohatú činnosť rozvíjajú v obci organizácie a spolky. Sem patrí najmä:

Futbalový klub FK Selce (futbal muži, dorastenci, starší, mladší žiaci a prípravka),
Športový lyžiarsky klub Selce,
DFS Vánok,
Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý má historickú tradíciu spred r. 1900,
Slovenský zväz včelárov,
Poľovnícke združenie Žiare,

Združenie urbáriátu, pozemkové spoločenstvo,
Stolnotenisový oddiel.

Aktívne sú aj spoločenské organizácie:

Slovenský červený kríž,
Klub seniorov,
Únia žien Slovenska,
Slovenský zväz protifašistických bojovníkov,
Klub seniorov.

Vzdelávanie

Školy a školské zariadenia v obci:

Základná škola Selce 1.-9. ročník,
Materská škola Selce,
ZUŠ Slovenská Ľupča pobočka Selce,
Zariadenie školského stravovania pri MŠ a ZŠ Selce,
Školský klub detí Selce.

Súkromné zariadenie:

Súkromné detské jasle.

Stav budov

Základná škola Selce bola zrekonštruovaná s finančnou pomocou z eurofondov, taktiež budova školskej jedálne bola zateplená, čo napomohlo k úspore na vykurovaní. Pôvodná budova materskej školy má vyše 70 rokov a je celodrevená. Jej priestory boli počas prázdnin v roku 2018 zrekonštruované a kvôli nedostatočnej kapacite bola rozšírená o tzv. kontajnerovú časť škôlky, kde sa nachádzajú dve triedy MŠ. V súčasnosti môže materskú školu navštevovať 61 detí. V budúcnosti – po vystavaní novej škôlky, sa plánuje využitie týchto priestorov na denný stacionár pre seniorov.

Počet detí v materskej škole v od roku 2014 do roku 2018 bol stabilný, pohyboval sa v rozmedzí 42 – 50 žiakov. V rokoch 2019 – 2020 v rozmedzí 57 - 61 žiakov.

Tab. 11 Počet žiakov v materskej škole v r. 2014 - 2020

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet žiakov	45	46	45	46	42	57	61

Zdroj: Materská škola Selce

Počet žiakov v základnej škole od roku 2014 stúpa, a to z počtu 164 v roku 2014 na počet 223 v roku 2020, čo znamená nárast o 59 žiakov.

Tab. 12 Počet žiakov v základnej škole (roč. 1.-9.) v r. 2014 - 2020

Školský rok	I. stupeň	II. stupeň	Počet žiakov spolu
2013/2014	64	90	154
2014/2015	65	99	164
2015/2016	72	99	171
2016/2017	79	102	181
2017/2018	82	109	191
2018/2019	84	109	193
2019/2020	84	119	203
2020/2021	89	133	222

Kultúra

V obci sa nachádza viacúčelový objekt, ktorého jedna časť slúži ako kultúrny dom (veľká sála s kapacitou cca 250 sedadiel s javiskom a šatňou, sú tu klubovne, obecná knižnica), druhá časť ako obecný úrad, malá sála, zasadačka a zariadenia verejnej vybavenosti (požiarna zbrojnica a kancelária urbaniátu) a byt. Objekt je kapacitne plne vyťažený. Na uskutočňovanie športových aj kultúrnych aktivít je k dispozícii obyvateľom v obci veľká sála, malá sála, zasadačka a klubovne v kultúrnom dome. Budova je v pomerne dobrom stave. Slúži na uskutočňovanie pravidelných i nepravidelných aktivít. V tesnej blízkosti sa nachádza Dom nádeje a miestny cintorín.

Medzi každoročne sa opakujúce kultúrne akcie v obci patrí od roku 2004 Kutliarsky deň, Vianočné trhy a Večer svetlonosov. Tieto obecné akcie sa konajú na vonkajších priestoroch obce. Kultúrne akcie v priestoroch kultúrneho domu sa usporadúvajú pri príležitosti Dňa matiek, slávnostné akademie pri rôznych výročiach, detské karnevaly, plesy, divadlá a pod. Veľká sála kultúrneho domu sa často prenajíma obchodníkom na predaj textilu a spotrebného tovaru alebo na súkromné oslavy, schôdze a šport. Malá sála sa využíva na schôdze, súčasne slúži aj na cvičenie žien a ako zasadačka obecného úradu.

Obecná knižnica začala písať svoju históriu už pred rokom 1900 ako čítací spolok. Obecná knižnica v dnešnom poňatí vznikla v roku 1968, v roku 2018 boli priestory knižnice vynovené, rok predtým prebehla celková elektronizácia knižnice. V súčasnom období tvorí knižný fond 9 097 zväzkov, v roku 2020 si čitatelia vypožičali 1 561 zväzkov.

Kultúrne pamiatky

V obci sa nachádza Kostol sv. Cyrila a Metoda, ktorý pochádza z r. 1222, o čom svedčil aj pôvodný nápis v ňom. Kostol bol niekoľkokrát prestavovaný. Nachádzajú sa tu vzácne hnutelné pamiatky:

- Obraz sv. Cyrila a Metodaz r. 1863, namaľovaný Júliusom Jonášom pri príležitosti osláv 1000. výročia príchodu vierozvestcov na Veľkú Moravu. Kostol bol pri tejto príležitosti zasvätený týmto svätcom,
- Krstiteľnica – 15. stor. (neskorá gotika),
- Kazateľnica – 18. stor.,
- Obraz všetkých svätých – 18. stor. (klasicizmus), ktorý je momentálne v dezolátnom stave. Bol pôvodným oltárnym obrazom do r. 1863, keď bol kostol zasvätený Všetkým svätým,
- Epitaf rodiny Seleckých – 18. stor. (baroko), ktorý sa nachádza na vonkajšom múre kostola.

Ďalšie umelecké diela z našej obce - *Selčianska Madona*, reliéf *Smrti Panny Márie* a *Svätý Mikuláš* sa nachádzajú v stálej expozícii múzea Thurzov dom.

V blízkosti kostola sa nachádza kaplnka sv. Jána Nepomuckého. V areáli kostola je pochovaných niekoľko významných osobností ako František Šujanský, Július Plošic a iní. Nachádza sa tu aj jaskyňa Panny Márie a morový stĺp. Na rodných domoch významných rodákov Mons. Františka Mesíka Vajdu a Andreja Cabana sú pamätné tabule. Areál tzv. historického stredu obce dopĺňa Mariánsky stĺp.

Kultúrne zariadenia v obci

Kultúrny dom Selce - boli vymenené všetky okná, bolo by potrebné celkové zateplenie budovy, pretože sa vynakladajú veľké finančné prostriedky na kúrenie tohto dosť veľkého objektu. Bude potrebná oprava strešnej krytiny a výmena dažďových žlabov a zvodov.

Rímskokatolícky kostol - v rokoch 1980 - 2000 sa vykonala rekonštrukcia elektriny, urobila sa sanácia a oprava omietky, vybudoval sa odvodňovací rigol okolo celého kostola, vymenila sa strešná krytina veže a natrela sa farbou ostatná krytina. Tieto opravy pomohli, no mnohé z nich je potrebné riešiť opakovane.

Záujmové združenia, skupiny pôsobiace v kultúre

Pri obecnom úrade pôsobí Detský folklórny súbor Vánok Selce. Od mája 2008 je občianskym združením. Tanečníci sú vo vekovej kategórii od 3 do 12 rokov. Vystupujú na všetkých obecných akciách, ale zúčastňujú sa aj detských festivalov a vystúpení mimo obce.

Tab. 13 Prehľad najvýznamnejších pravidelných podujatí organizovaných v obci

Názov podujatia	Mesiac
Podomové fašiangovanie, pochovávanie basy	Február
Výročie oslobodenia obce	Marec
Stavanie obecného mája	Apríl
Deň matiek	Máj
Kutliarsky deň	Jún
Jánska vatra	Jún
Oslava SNP, Povstalecká vatra	August
Mesiac úcty k starším	Október
Večer sveltonosov	Október
Uvítanie detí narodených v roku	December
Mikuláš pre deti	December
Vianočné trhy	December

Šport

Obec sa zviditeľnila najmä v týchto druhoch športu: futbal - mužský aj ženský, malý futbal, zjazdové lyžovanie, skoky na lyžiach, beh na lyžiach, zimný a letný biatlon, letné behy. K obľúbeným športom občanov patrí stolný tenis, turistika a cykloturistika.

Obec má dobré podmienky na šport a turistiku. V Selčianskej doline sídli Športcentrum Selce – Čachovo, ktoré vytvára najmä v zime podmienky na lyžovanie a korčuľovanie. Selce - Čachovo ako prímestská rekreačná oblasť je vyhľadávaným lyžiarskym strediskom pre rodinnú lyžovačku. Aj v nepriantivom počasí, keď nie je prírodného snehu, je tu vybudované umelé zasnežovanie po celej dĺžke lyžiarskych tratí. Na ploche ihrísk sa v zimnom období vytvára klzisko, ktoré sa stalo veľmi obľúbeným. V lete možno okolie využiť na turistiku a cykloturistiku. V areáli sú vybudované ihriská pre volejbal, minifutbal a tenis. V roku 2020 sa začal intenzívne obnovovať areál pre skoky na lyžiach.

Futbalový štadión v hornej časti obce dáva možnosti pre rozvoj futbalu od prípravky najmenších detí, starších a mladších žiakov, cez dorast až k mužstvu dospelých. V minulosti hrávalo za Selce aj družstvo žien.

V priestoroch kultúrneho domu pravidelne trénujú hráči stolného tenisu. Družstvo sa rozrástlo nielen o mužskú a ženskú časť, no záujem o stolný tenis prejavili aj žiaci základnej školy. Okrem toho sa v kultúrnom dome stretávajú dvakrát týždenne ženy cvičiace cviky na posilnenie chrbtice. Ďalšia skupina mladých žien cvičí v priestoroch turistickej ubytovne.

Školská telocvičňa sa využíva aj vo verečných hodinách, kedy si sem prídu zahrať občania futbal a volejbal. Na základnej škole je futbalový a strelecký krúžok, ktorý tiež využíva priestory telocvične. Na území katastra sa ešte nachádza športový areál pri hoteli Fuggerov dvor, pri hoteli Šachtička, ale aj súkromné tenisové ihrisko pri rodinnom dome priamo v obci.

V súčasnosti sa začali prípravné práce na obnove biatlonového areálu – strelnice. Obec má záujem navrátiť zašlú slávu biatlonu do Seliec.

Obec zvýšila objem finančných prostriedkov od roku 2016 do roku 2020 o 59 401€(Tab.14)

Tab. 14 Prehľad o vynaložených výdavkoch na šport v r. 2016 – 2020 v €

Ukazovateľ/Rok	2016	2017	2018	2019	2020
Výdavky	13 061	16 172	15 988	19 922	9 258

Zdroj: Obec Selce

Športové zariadenia v obci:

- školská telocvičňa,
- futbalový štadión,
- lyžiarske stredisko Čachovo – v zime vleky, klzisko, bežecké trate,
- v lete volejbal, minifutbal, tenis,
- športový areál pri hoteli Fuggerov dvor – minifutbal, tenis,
- súkromný tenisový kurt v obci.

Združenia pôsobiace v športe:

- FK Selce,
- AK šport Selce,
- Športový klub Selce,
- Stolnotenisový oddiel pri obci Selce,
- Športový lyžiarsky klub Selce.

Tab. 15 Prehľad najvýznamnejších pravidelných športových podujatí v obci

Názov podujatia	Miesto konania	Mesiac
Rozlúčka so snehom v maskách	Športcentra Selce-Čachovo	Marec
Prechod na bežkách	Z Donovalov do Čachova	Marec
Minifutbalový turnaj	Areál Čachovo	Máj, jún
Volejbalový turnaj	Areál Čachovo	Jún
Futbalový turnaj dospelý, prípravka	Futbalový štadión	Jún, júl
Futbalový turnaj- Memoriál Mirka Chebana	Futbalový štadión	September
Merida – cyklistické preteky	Selce	September
Jesenný beh okolo Selčianskeho dielu	Malý (Selčiansky) diel	September
Vianočný turnaj v stolnom tenise a dáme	Selce	December
Turistika, zájazd spojený s turistikou	Podľa dohody	Podľa dohody
Jesenný beh okolo Selčianskeho dielu	Fuggerov dvor	September

Voľný čas

V obci sa nachádzajú upravené plochy na hry alebo stretnutia:

- upravená plocha pri Kultúrnom dome na Brázdovie záhrade - pieskovisko, preliezačky na hranie pre deti, pozemný hokej, loptové hry - možno využiť aj na iné aktivity ako stretnutia a posedenia priateľov, usporiadanie blšieho trhu, predajné trhy, výstavy, súťaže, divadelné vystúpenia, koncerty.
- detské ihrisko v obecnom parku pri námestí a pri základnej škole

Mládež

V obci pôsobí mládežnícka organizácia „Mladí Selčania“.

Seniori

V obci bol založený Klub seniorov, ktorý sídli v budove na Školskej ulici.

Sociálne služby

Obec v súčasnosti poskytuje sociálne služby:

- opatrovateľská služba,
- možnosť objednať si obedy,
- realizovanie nákupu na požiadanie,
- objednanie občana k lekárovi,
- vyzdvihnutie liekov v lekární,
- pomoc osamelým občanom podľa potreby.

Sociálne zariadenia v obci nie sú žiadne. Do budúcnosti plánuje obec zriadiť denný stacionár, alebo dom seniorov.

Výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb sa v rokoch 2016 – 2020 zvýšili o 25 307 €. (Tab. 16).

Tab. 16 Celkové výdavky obce na zabezpečenie sociálnych služieb v r. 2016 - 2020 v €

Ukazovateľ/rok	2016	2017	2018	2019	2020
Výdavky	23 445	25 877	29 640	54 745	48 752

Zdroj: Obec Selce

Bývanie

V obci je v súčasnosti 774 bytov, z ktorých najväčší počet bol postavený pred rokom 1980. Po roku 1990 bolo postavených 191 bytov (Tab. 17). 47 bytov je neobývaných (Tab. 18).

Tab 17 Bytový fond podľa veku budovy v obci

Bytový fond podľa veku budovy Selciach (počet bytov)	
Obdobie výstavby	Byty podľa typu budovy spolu
Do 1919	17
1919-1945	66
1946-1970	299
1971-1980	138
1981-1990	63
1991-2000	37
2001-2005	18
2006 - 2014	62
2014 - 2020	54
Nezistené	20
Spolu	774

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

Tab. 18 Obývanosť bytov v obci

Obývanosť bytov (Spolu)	Obývané byty	Neobývané byty	Nezistené
774	715	56	3

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR

V obci sa nachádza 5 bytových domov. Tri sú šesťbytové a dva sú sedembytové. Ostatné byty sú v rodinných domoch.

V obci sa nachádzajú všetky základné zariadenia občianskej vybavenosti.

Tab. 19 Prehľad o zariadeniach občianskej vybavenosti v obci

Zariadenia občianskej vybavenosti	Áno/Nie
Predajne potravinárskeho tovaru	Áno
Predajne zmiešaného tovaru	Áno
Predajne nepotravinárskeho tovaru	Áno
Strediská služieb	Áno
Pohostinské služby	Áno
Hotel, penzión	Áno
Knižnica	Áno
Bankomat	Áno
Kostoly	Áno
Pošta	Áno
Domy nádeje	Áno
Cintorín, urnové háje, rozptylové lúčky	Áno

Zdroj: Obecný úrad

Zdravotníctvo

V obci sa nachádzajú tri ambulancie – praktický lekár pre dospelých, lekár pre deti a dorast a stomatológ.

Tab. 20 Počet ambulancií v obci

Ambulancie	Počet zariadení
Lekárne a výdajne liekov	1
Samostatné ambulancie praktického lekára pre dospelých	1
Samostatné ambulancie praktického lekára pre deti a dorast	1
Samostatné ambulancie praktického lekára stomatológa	1

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR a Obec Selce

Životné prostredie

Klíma

Klimatické pomery obce Selce sú ovplyvňované jej geografickou polohou. Pri prevažne juhozápadne orientovanej svahovej polohe je tu klíma dostatočne slnečná.

Klíma sa pri otepľujúcom trende prejavuje priaznivo najmä dlhším trvaním slnečného svitu a teplejším počasím, ale aj nepriaznivo v dôsledku rastu intenzity a častosti výskytu nebezpečných poveternostných javov, predovšetkým lejakov, búrok a víchric.

Pri extrémnych zrážkach dochádza k výmolinej erózii pôdy, k zvýšeniu vodného stavu a prietokov vodných tokov k náhlým odmäkom snehovej pokrývky. Dlhotrvajúce sucho zas má nepriaznivý dopad na vývoj vegetácie a úrodu poľnohospodárskych plodín.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia.

Na kvalitu ovzdušia v Selciach negatívne vplyva pôsobenie viacerých veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktoré sa nenachádzajú v ich katastrálnom území. Najväčšími regionálnymi zdrojmi znečisťovania ovzdušia s predpokladaným vplyvom na Selce sú strategické podniky v blízkom okolí. Chemické prevádzky v priemyselnej zóne pri Slovenskej Ľupči okrem vypúšťaných emisií obťažujú obyvateľov aj nepríjemným zápachom, ktorý sa šíri najmä pri inverzných poveternostných situáciách.

Pôvodcami lokálnych emisií v obci sú najmä tepelné zdroje (vykurovanie fosílnymi palivami v zimnom období) a automobilová doprava. Pôvodcom sekundárnej prašnosti sú s najväčšou pravdepodobnosťou plochy veľkoblokovej ornej pôdy v extraviláne bez vegetačného krytu. K zvýšenej prašnosti dochádza v suchom a veternom období.

Jedným zo zdrojov znečisťovania je aj regionálna skládka odpadu, ktorá je vybudovaná na juhovýchodnom okraji katastra Seliec v lokalite Škrádno.

Vodné zdroje

V katastrálnom území Selce sa nachádzajú nasledujúce vodné zdroje: prameň Jelšiny, prameň Zábřež, pramene Tuf, zdroje pre penzión Čachovo a roľnícke družstvo, pramene pre rekreačnú oblasť Šachtica, prameň Ľadová studňa, PHO zasahuje do k.ú. z východnej strany.

Ochrana pôdy

Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pôdneho fondu obce Selce.

Tab. 21 Štruktúra pôdy v obci Selce

Plošná výmera intravilánu celkom	Plocha
Plocha bytových domov	0,13 ha
Plocha IBV	9,00 ha
Plochy vybavenosti	1,00 ha
Športové plochy	1,00 ha
Plocha PD	6,00 ha
Vodné toky	0,60 ha
Plocha železnice	- ha
Drevosklad	- ha
Dopravné plochy	- ha

Spevnené komunikácie	7,20 ha
Nespevnené komunikácie	3,00 ha
Chodníky	0,70 ha
Orná pôda	50,00 ha
Záhrady	29,80 ha
Lúky, TTP, pasienky	90,00 ha
Neúžitky	0,37 ha
Plocha cintorína - stav	1,20 ha
Celková plocha intravilánu	200,00 ha
Plocha mimo zastavanú časť	1799,00 ha

Zdroj: Obec Selce

Pôda predstavuje rozhodujúci prírodný zdroj a súčasne aj ekonomický a eko-sociálny potenciál obce. Umožňuje produkovať potraviny a suroviny, filtruje a zadržiava vodu na území, umožňuje využívať a zhodnocovať slnečnú energiu, zabezpečuje kolobeh a ekologicky vyváženú bilanciu látok v prírode, udržiava diverzitu rastlinných a živočíšnych druhov a primárne formuje kvalitu životného prostredia, je zdrojom surovín a kultúrnym dedičstvom vzdialenej a nedávnej minulosti, je istotou pre život a spoločenské bytie obyvateľstva. Starostlivosť o pôdu je prejavom vyspelosti štátu a kultúrnej úrovne jeho obyvateľstva. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutná ochrana a kultivácia pôdneho krytu, ktorá vyplýva aj zo vstupu Slovenskej republiky do európskych štruktúr. Obec sa preto musí pri výkone činností v oblasti ochrany pôd riadiť platnou legislatívou.

V zmysle Zákona 220/2004 Zb. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nariadenia vlády SR č. 152/1996 Z.z. o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu je sprísnená ochrana kvalitných vysokoprodukčných pôd s najvyššou úrodnosťou vysokými odvodmi za zabranú pôdu na iné účely ako v poľnohospodárstve.

Verejná zeleň

Plánovanie zelene je riešené v rámci územného plánu obce. Obec nemá spracovaný zvláštny dokument na zeleň. V obci sa nachádza jeden obecný park o rozlohe cca 1 ha.

Hluk

Všeobecne pozitívny vplyv dopravy prijímaný obyvateľstvom má tiež negatívnu stránku. Doprava znečisťuje ovzdušie a produkuje hluk, čo pociťujú hlavne obyvatelia rodinných domov pozdĺž štátnej cesty III/06633.

Radónové žiarenie

Na radónové riziko sa zameria Program ochrany obyvateľstva pred radónom a jeho dcérskymi produktami z podlažia budov a pred žiarením gama zo stavebných materiálov, schválený uznesením vlády SR č. 726/1991. Vyhláška č. 1236/2006 stanovuje prípustnú hodnotu objemovej aktivity radónu na 200 Bq.m⁻³ pri postavených bytových priestoroch a na 100 Bq.m⁻³ pri nových stavbách.

Zhodnotenie radónovej záťaže obyvateľstva vplyvom geologického podlažia vyústilo do spracovaní mapy radónového rizika pre celé územie SRv mierke 1 : 200 000, kde sú vymedzené územia s nízkym, stredným a vysokým radónovým rizikom. Značná časť územia okresu Banská Bystrica sa nachádza v strednom a vysokom stupni radónového rizika.

Vzhľadom na obmedzenú výpovednú hodnotu tejto mapy a na pestrosť geologického podložia najhodnovernejšou metódou na posúdenie radónového rizika z pôdneho radónu je meranie na jednotlivých stavebných parcelách.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v Zákone o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) 364/2004 účinný od 09.04.2020. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Kvalita vody v tokoch je ovplyvňovaná produkciou priemyselných a splaškových vôd a intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou spojenou s používaním hnojív. V oblasti znečisťovania a ohrozovania akosti povrchových a podzemných vôd v súčasnej dobe na území celého okresu sa javí nedisciplinovanosť a nerešpektovanie zákonných noriem obyvateľmi okresu a to hlavne vypúšťaním obsahu žump do povrchových a podzemných vôd.

Komunálny odpad

Odvoz odpadu zabezpečuje Obecný úrad Selce dodávateľskou firmou Marius Pedersen a.s.. Domový odpad sa zhromažďuje v kuka nádobách, každých 7 dní je odvážaný na skládku. Rozmernejší odpad z domácností, odpad z cintorína a drobný stavebný odpad sa zhromažďuje vo veľkokapacitných kontajneroch.

Odvoz separovaného zberu sa uskutočňuje pravidelne podľa harmonogramu. Zbiera sa sklo, papier, plasty, tetrapaky, kovy, použitý kuchynský olej. V priebehu roka sa robí zber železného šrotu, zber akumulátorov a batérií, zber objemných odpadov, zber elektrického a elektronického odpadu, dreva, biologicky rozložiteľný odpad a iný biologicky nerozložiteľný odpad.

Objem komunálneho odpadu v obci sa v rokoch 2014 – 2020 znižoval a objem separovaného odpadu sa zvyšoval (Tab. 22)

Tab. 22 Objem vyprodukovaných odpadov v obci od roku 2014 do 2020 (v tonách)

Ukazovateľ/Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Komunálny odpad	441	408	408	403	415	407	401
Separovaný odpad	110	123	136	139	168	183	280

Nasledujúca tabuľka prezentuje príjmy a výdavky obce so zabezpečením odvozu a likvidácie komunálneho odpadu. V sledovanom období bol vývoj príjmov a výdavkov z odvozu a likvidácie komunálneho odpadu rovnomerný, výdavky v posledných rokoch prevyšovali príjmy.

Tab. 23 Príjmy a výdavky na zabezpečenie odvozu PDO od roku 2014 do 2020 (v tis. €)

Ukazovateľ/Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Príjmy	44	41	43	41	41	42	41
Výdavky	41	45	46	44	41	45	51

Zdroj: Obec Selce

Vzhľadom na platnú legislatívu je každá obec (resp. združenie obcí) povinná vybudovať aj skládku organického odpadu. Obec Selce túto legislatívu splnila zakúpením kompostérov, ktoré dostala každá domácnosť na základe prehlásenia, v ktorom sa zaväzuje vlastník rodinného domu, že bude organický odpad kompostovať.

Počet likvidovaných čiernych skládok za posledných 5 rokov sa rovná nule.

Dopravná infraštruktúra

Doprava

Dopravne je obec dobre prístupná. Priaznivo ju ovplyvňuje bezprostredná blízkosť Banskej Bystrice, vzdialenosť od centra mesta je 6 km. Štátna cesta III. tr. č. 06633 sa napája priamo na najvýznamnejšiu dopravnú tepnu mesta Banská Bystrica – cestu I. tr. č. 66 (Banská Bystrica – Brezno) v križovatke vo východnej časti mesta vo vzdialenosti 3 km. Táto križovatka po vybudovaní severného obchvatu cesty č. 66 je súčasťou cestného uzla Banská Bystrica – východ, v ktorom sa delí dopravná záťaž z východného smeru do základného komunikačného systému mesta (na mestský zberný okruh prípadne v radiálnom smere do centra).

Podľa územnoplánovacej dokumentácie vyšších stupňov – územného plánu Vyššieho územného celku (ÚPN VÚC) Nízke Tatry ako aj ÚPN VÚC Banskobystrického kraja, smerovanie cestnej dopravy v smere na východ bude zvýraznené výhľadovým presmerovaním medzinárodnej cesty E 77 v úseku Banská Bystrica – Staré Hory – Donovaly – Korytnica (existujúca cesta I/59) do trasy Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Korytnica z dôvodov vylúčenia tranzitnej dopravy cez Starohorskú dolinu. Navrhovaná odklonová trasa cesty E 77 v celom úseku Banská Bystrica – Slovenská Ľupča – Korytnica vedie mimo sídelných útvarov a zásahy do krajiny sú eliminované tunelovými úsekmi. Výhľadovo uvažované prepojenie cesty III. tr. č. 06633 s podhorskými obcami Podkonice a Slovenská Ľupča umožní ešte lepšie sprístupnenie obce Selce a jej rekreačných lokalít regionálnemu až medzinárodnému záujmu. Pre lepšie dopravné prepojenie sídiel Nemce/Kynceľová – Senica/Selce a rekreačných lokalít Selčianska dolina – Čachovo a Nemčianska dolina (Šachtička – Panský diel) sa navrhuje cestné prepojenie ciest III. triedy č. 06633 a 06634 pri sútoku potokov oboch dolín v juhozápadnej časti obce Selce na území obmedzujúcom zástavbu (súbeh s elektrickým vedením).

Cestná doprava

Cestná sieť v okolí obce je podľa charakteru delená na štátne cesty a miestne komunikácie, ktoré obhospodaruje a spravuje Obecný úrad Selce. Štátne cesty sú podľa správneho členenia rozdelené na I., II., III. triedy. V obci sa nachádza komunikácia III. triedy. Celková dĺžka miestnych komunikácií v obci je cca 13 km, z toho 12 km komunikácií je spevnených bezprašných. V obci sú vybudované chodníky v celkovej dĺžke cca 5,1 km. Na autobusových zastávkach sú vybudované prístrešky pre čakajúcich na autobusy. V súvislosti s ďalším rozvojom cestovného ruchu treba uvážiť vybudovanie chodníkov pre cyklistov, a to v rámci miestnej komunikácie do Selčianskej doliny – Čachova, poprípade na Fuggerov dvor a taktiež prepojenie obcí Selce, Nemce a Banská Bystrica.

V dôsledku zlých poveternostných vplyvov a nadmerného využívania cestných komunikácií bude v krátkom období potrebná ich čiastočná, v dlhšom časovom horizonte komplexná rekonštrukcia.

Prímestská doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami smerom na mesto Banská Bystrica, denne celkovo 18 krát (a 18 krát z BB do Seliec) v pracovných dňoch a cca 6 krát (a 6 krát z BB do Seliec) v dňoch pracovného pokoja. Sú v tom započítané aj spoje smerujúce do obce Priečod a Baláže. Prvý autobus odchádza z obce v pracovných dňoch o 4:53 hodine a posledný o 21:14 hodine. Uvedenú frekvenciu autobusového spojenia nemožno považovať za primeranú, vzhľadom na veľkosť obce, hlavne čo sa týka víkendu. Čiastočne tento nedostatok eliminuje blízkosť autobusovej zastávky MHD v Senici, kde hlavne dolná časť obce Selce využíva túto možnosť autobusovej dopravy.

Železničná doprava

Keďže obcou Selce železničná trať neprechádza, obyvatelia majú možnosť využiť vlakové spojenie v okresnom meste Banská Bystrica. Železničná aj autobusová stanica Banská Bystrica sú vo vzdialenosti 5 km od Seliec s priamym spojením obce verejnou hromadnou autobusovou dopravou s časovou dostupnosťou 15 minút.

Letecká doprava

Medzinárodné letisko Sliač, známe aj pod historickým názvom Tri Duby, sa nachádza v ideálnej polohe na území Stredného Slovenska, priamo v strede medzi dvoma metropolitnými mestami regiónu Zvolenom a Banskou Bystricou. Letisko dotvára komplex dopravnej infraštruktúry Stredoslovenského regiónu.

V roku 1991 letisko splnilo podmienky pre udelenie štatútu medzinárodného letiska. Týmto výrazným medzníkom bolo Stredoslovenskému regiónu umožnené priame spojenie so zahraničím a tým aj zväčšenie jeho dynamiky všestranného rozvoja a rastu.

Cyklistická doprava – v obci nie sú cyklochodníky. Mimo obce sú značené cyklotrasy.

Pešia doprava - chodník Selce – Senica v dĺžke 400 m. V celej obci sú vybudované chodníky.

Technická infraštruktúra

Obec Selce je 100% elektrifikovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 99,8%. Na území obce sa nachádza ochranné pásmo PHO II. pásmo vodárenských zdrojov pre prameň pitnej vody. Je v tom Čachovo a Selčiansky diel (Malý diel), intravilán obce už tam nie je.

Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť, väčšina obce má delenú kanalizáciu. Obec je plne 99,8 % plynofikovaná. Na vykurovanie sa v obci používa plyn, elektrina a pevné palivo aj moderné technológie ako fotovoltaické a solárne panely. Vzhľadom na vyššie ceny energií občania stále dopĺňajú vykurovanie v domácnostiach pomocou pevného paliva, hlavne dreva, drevoštiepky, čo sa môže prejavovať znečisťovaním životného prostredia, hlavne jeho zložky – ovzdušia.

Obec má od roku 2004 digitálnu telefónnu ústredňu. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T – mobile 90%, Orange 90%, O2 90 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom telefónnej linky, mobilných operátorov a WIFI siete.

Elektrifikácia

Zásobovanie elektrickou energiou je riešené vzdušnými vedeniami 90 % a 10 % zemou (22 kV, resp. 110 kV). Územím prechádzajú 4 trasy vzdušného vedenia 22 kV a 2 trasy 110 kV. 22 kV vedenie má stanovené ochranné pásmo 10 m od krajného vodiča na každú stranu, 110 kV vedenie 15 m od krajného vodiča na každú stranu. Obec je zásobovaná elektrickou energiou z prevodnej transformátorovej stanice 110/22 kV v Banskej Bystrici. V obci sa nachádza 11 ks TRAFO stožiarové a 1 ks TRAFO murované (22/0,4kV). Nachádza sa v správe SSE Žilina, závod Banská Bystrica.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, chodníkov a verejných priestranstiev je zabezpečené úspornými výbojkovými svietidlami (žiarivky značky Philips 60, 70 a 36 W). V roku 2020 bolo vybudované osvetlenie chodníka medzi Senicou a Selcami a boli osvetlené miesta na štátnej ceste, kde budú v najbližšej dobe vyznačené prechody pre chodcov. Rozvody sú vedené vzduchom 80 % a 20 % zemou.

Kanalizácia a ČOV

Obec má vybudovanú kanalizačnú sieť. 70 % je delená kanalizácia, ktorá je v správe StVPS Banská Bystrica, ostatná kanalizačná sieť je jednotná a je v správe obce. Dažďová voda je na 50 % zvedená do kanalizácie, zvyšok odteka voľne. V obci je vybudovaná jedna obecná ČOV, ktorá bola skolaudovaná v r. 2007. Kapacita je 400 EO, napojených je zatiaľ 300 EO, je možnosť rozšíriť ju na 800 EO alebo prebudovať na prečerpávaciu stanicu s napojením na delenú kanalizáciu. EO je umelo zavedená jednotka, ktorá sa používa pre návrh potrebnej kapacity čistiarní odpadových vôd pre konkrétne územie. EO znamená ekvivalentných obyvateľov tj. osob, ktoré budú k čistiarni trvale napojené. Do budúcnosti obec počíta s vybudovaním kanalizačnej siete pre dažďové vody.

Zásobovanie plynom

Obec je plynifikovaná na 99,8 %. Je napojená na diaľkový strednotlakový plynovod v práve SPP – distribúcia, a.s. Bratislava. Severovýchodne od Banskej Bystrice je vybudovaná spoločná integrovaná sústava zásobovania plynom, ktorá zahŕňa obce Kynceľová, Nemce a Selce. Plynoregulačná stanica pre zemný plyn naftový s výhrevnosťou 33,5 MJ.m⁻³ je umiestnená medzi Kynceľovou a Nemcami a jednotlivé obce sú napájané samostatným hlavným strednotlakovým plynovodným vedením s prevádzkovým tlakom do 300kPa.

Vetva plynovodu pre Selce vrátane uličných distribučných plynovodov vo vlastnej obci má dĺžku 5975 m. Distribučný rozvod plynu je paprskový a plynovod je uložený vo všetkých uliciach na celom obytnom území. Prívodné potrubie do obce je z ocele, distribučný rozvod je z PE, hlavný plynovod je dimenzie DN110 a DN90, vedľajšie plynovody sú DN63 a DN50. Plynifikácia obce sa uskutočňovala postupne po roku 1995 po etapách. Parametre plynovodu sú DN 100, STL 300 kPa, médium zemný plyn naftový s výhrevnosťou 33,5 mV.

Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom je decentralizované do malých domových a individuálnych kotolní. V súčasnosti sa na vykurovanie obytných domov z väčšej miery využíva zemný plyn (88 %), elektrická energia (10 %) a pevné palivá (2 %), no do popredia sa dostávajú alternatívne zdroje energie. Je veľká pravdepodobnosť, že v prípade podpory štátu o tento náhradný zdroj energie prejavia záujem aj ďalší obyvatelia obce.

Zásobovanie pitnou vodou

Obec je zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu. Celkovo je obec zabezpečená vodovodnou infraštruktúrou na 99,8 %. Obec má vlastný zdroj pitnej vody, ale ho nevyužíva, pretože je nepostačujúci a obec musela riešiť celú rozlohu obce. Vodovod je v majetku StVPS Banská Bystrica, kde obec je akcionár. V obci sú zachytené pramene a sú aj vybudované vodojemy a to: Močidlá (StVPS), Jelšiny, Zábrež, Kopanice. Vodojemy: Roľnícke družstvo, Kejda, Tuf – využíva rekreačná oblasť Selce – Čachovo.

Informačná infraštruktúra

Miestny rozhlas

Obec Selce má vybudovanú sieť miestneho rozhlasu. Prevádzka je zaistená cez rozhlasovú ústredňu v budove obecného úradu. Rozvod je bezdrôtový. Reprodukory sú umiestnené po celej obci v počte cca 21 ks. Odtráňenie niekoľkých desiatok stĺpov po starom drôtovom rozhlase bolo jedným z krokov skrášlenia intravilánu obce.

Spoje

Telekomunikačná prístupová sieť v obci Selce je realizovaná metalickými káblami v nasledovnom zastúpení :

- 90% je realizované vzdušným vedením na drevených podperných bodoch,
- 10% je realizované úložnými káblami vedenými popri hlavných prístupových komunikáciách.

V súčasnosti je v obci vybudovaná ústredňa na báze IP technológie, ktorá umožňuje poskytovanie širokopásmových služieb prenosu hlasu, poskytovanie služby Internet a IP televízie. V rámci rozvoja a strategickej koncepcie telekomunikačných prístupových sietí prevádzkovateľ Slovak Telekom a.s. v obci Selce plánuje vybudovať optickú prístupovú sieť na báze technológie FTTH, ktorá umožní kvalitnejšie poskytovanie dostupných širokopásmových služieb na celé územie obce.

Prevádzku mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti traja operátori, a to:

- Orange Slovensko, a.s.
- Slovak Telekom, a.s.
- O2 Slovakia, s.r.o..

Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie mobilným signálom. Územie obce je plošne pokryté signálom GSM ako aj dátovou sieťou 3G/LTE všetkých troch prevádzkovateľov.

Čo sa týka mobilných sietí, v súčasnosti je na trhu aj štvrtý operátor SWAN Mobile, a.s., ktorý zatiaľ buduje svoju sieť a v Selciach v súčasnosti nemá pokrytie. Dá sa očakávať, že výhľadovo pokryje v blízkej dobe signálom aj našu obec.

Matica vplyvu

Maticu vplyvu spracovala pracovná skupina obce na druhom stretnutí. Matica vplyvu rozdeľuje inštitúcie v obci podľa ich vplyvu a právomocí vo vzťahu k realizácii PHSR. Zaujímalí nás najmä tie inštitúcie, ktoré majú vysokú mieru právomocí alebo vplyvu. Tieto by sa pri realizácii PHSR mali stať partnermi alebo realizátormi jednotlivých aktivít. Výsledky získané v tejto matici sú zohľadnené pri akčnom plánovaní.

Tab. 24 Matica vplyvu inštitúcií na realizáciu PHSR

		Miera právomocí	
		Vysoká	Nízka
Miera vplyvu	Vysoká	- Obecný úrad - štátne inštitúcie - verejná správa	- spoločenské organizácie – Červený kríž, SZPB a iné - športovci, DHZ - podnikatelia - združenie urbáriátu - roľnícke družstvo - cirkev - ZŠ, MŠ - zdravotníctvo - lekári
	Nízka	-	-

Časť 1.B - Analýza vonkajšieho prostredia

STEEP analýza

Metoda STEEP analýzy spočíva v hodnotení vplyvu len vonkajších faktorov globálneho prostredia na rozvoj kraja v nasledujúcich oblastiach:

„S“ - spoločenské (sociálne) faktory Zahŕňa faktory súvisiace so spôsobom života ľudí vrátane ich životných hodnôt – migrácia obyvateľstva, demografická krivka, priemerná dĺžka života, rodinne faktory, úroveň vzdelávania a vzdelanosti, prevažujúce hodnoty, životný štýl v regióne, zameranie regiónu, záujem o vzdelávanie a ponuka, podmienky na rekreáciu a využitie voľného času, záujem návštevníkov o región, dopravná obslužnosť, vzťahy medzi obcami v regióne a pod.

„T“ - technické (technicko-technologické) faktory Zahŕňa faktory, ktoré súvisia s vývojom výrobných prostriedkov, materiálov, procesov, know-how a inovácii technológií v regióne, s vývojom a výskumom s dopadom na rozvoj regiónu.

„E“ - ekonomické faktory, (E- ekologické faktory) Zahŕňa faktory, ktoré súvisia s vývojom ekonomických procesov dotýkajúcich sa regiónu - toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií, ktoré môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj regiónu, a to vrátane problematiky (ne)zamestnanosti, trhu práce, platových podmienok, konkurencie, podielu na trhu, vývoja v podnikateľských sektoroch, možnosti sponzoringu, obecného rozpočtu ako celku.

„P“ - politicko-právne faktory Ide o faktory, ktoré súvisia s výkonom politickej moci, s politickou situáciou, legislatívou, stavom právneho povedomia. Obec môže pri hodnotení týchto faktorov posúdiť vzájomne vzťahy s ostatnými samosprávami a partnermi a dopad celonárodnej politiky v rámci oblasti regionálneho rozvoja.

Ďalšou podmienkou výberu faktorov pre STEEP analýzu je vplyv na oblasti spadajúce medzi prioritne oblasti rozvoja obce, ktoré sú v súlade so strategickými prioritami a cieľmi nastavenými európskou stratégiou - **Programové obdobie 2021 – 2027**. Európska komisia dňa 27. februára 2019 zverejnila Správu o Slovensku 2019, ktorá obsahuje komplexné makroekonomické zhodnotenie SR s ohľadom na štrukturálne reformy a odporúčané oblasti pre financovanie z fondov EÚ v programovom období 2021 – 2027. Podľa analýzy Európskej komisie sa Slovensku v súčasnosti ekonomicky darí, ale zaostáva v oblastiach, ktoré sú kľúčové pre budúci rast a to najmä – kvalita verejnej správy; vzdelávanie, veda, výskum, inovácie; vyrovnávanie regionálnych rozdielov a kvalita životného prostredia. Ďalšími dôležitými výzvami zostávajú: starnutie populácie, automatizácia, robotizácia a digitalizácia.

Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027 je výsledkom procesu, na ktorom spolupracovala štátna správa so samosprávou, neziskovým i súkromným sektorom, ako aj s rôznymi profesijnými združeniami. Dokument predstavuje návrh investičných priorít Slovenska v súvislosti s jednotlivými cieľmi politiky súdržnosti na roky 2021 – 2027. Dňa 3. 10. 2019 bol jednomyseľne schválený Radou vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027. Zároveň Rada odporučila podpredsedovi vlády SR pre investície a informatizáciu za súčinnosti vecne príslušných rezortov a inštitúcií začať proces technických rokovaní s Európskou komisiou k zadefinovaným prioritám Slovenskej republiky pre Partnerskú dohodu Slovenskej republiky a operačné programy Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027.

Návrhy nových pravidiel pre fondy na roky 2021 – 2027

Európska komisia dňa 29. mája 2018 zverejnila balík novej legislatívy EÚ pre politiku súdržnosti na roky 2021 – 2027, ktorý stanovuje pravidlá pre využívanie eurofondov v programovom období po roku 2020. Súčasťou je aj nová alokačná metodológia, t. j. stanovenie kritérií, na základe ktorých jednotlivé členské štáty EÚ spoznajú výšku národnej finančnej obálky, s ktorou budú môcť v novom programovom období 2021 – 2027 počítať.

Hlavné prvky modernizovanej politiky súdržnosti po roku 2020 by mali byť:

1. Zameranie na kľúčové investičné priority.
2. Politika súdržnosti pre všetky regióny a individuálnejší prístup k regionálnemu rozvoju.
3. Menej početné, jasnejšie a stručnejšie pravidlá.
4. Silnejšie prepojenie s európskym semestrom na zlepšenie investičného prostredia v Európe.

Súčasťou analýzy vonkajšieho prostredia je tzv. analýza STEEP faktorov, ktorá sleduje vplyv faktorov v sociálnej, technologickej, ekonomickej, environmentálnej a politickej oblasti. Sú to faktory, ktoré pôsobia na širšej ako obecnej úrovni, pričom majú vplyv na ďalší rozvoj obce. Súhrn vonkajších faktorov v metodike STEEP analýzy uvádza nasledujúca tabuľka.

Tab. 25 STEEP analýza - vplyv sociálnych, technologických, ekonomických, ekologických a politických faktorov vonkajšieho prostredia na rozvoj obce

SOCIÁLNO-KULTÚRNE	TECHNOLOGICKÉ	EKONOMICKÉ	ENVIROMENTÁLNE	POLITICKO-PRÁVNE
Starnutie populácie	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom	Využívanie štrukturálnych fondov EÚ pre spolufinancovanie projektov	Priemysel je zdrojom znečistenia životného prostredia v celosvetovom meradle	Európske štrukturálne fondy na roky 2021-2027
Migrácia obyvateľov za štúdiom a prácou do zahraničia Nárast kriminality	Zlepšuje sa prístup k informáciám, komunikačné možnosti medzi ľuďmi a inštitúciami sa menia, rozvíja sa spolupráca na diaľku	Zmena podielu na výnose dane z príjmov fyzických osôb na 70,0 % pre samosprávy s prognózou na úroveň 67,9 %	Zmena klímy - celkové oteplenie, extrémne zrážky, veterné smršte, extrémne teplé letné obdobia	Zhoršovanie podnikateľského prostredia v SR
Rýchle životné tempo, viac stresu	Deti a mládež častejšie trávia voľný čas pri počítači ako pri hrách s vrstovníkmi	Medziročný nárast HDP na 1 obyvateľa	Narastá environmentálne povedomie občanov	Vymožiteľnosť práva – nedôvera občanov a podnikateľov
Uzatváranie sa do seba, do svojich rodín a domovov	Technika umožňuje nové možnosti prezentácie a marketingu	Priaznivý vývoj referenčných úrokových sadzieb Euribor	Nedisciplinovanosť obyvateľov vo vzťahu k životnému prostrediu	Nárast štátnej byrokracie
Pasívne trávenie voľného času v niektorých rodinách	Narastá individuálne zabezpečenie ciest do zahraničia pomocou internetu	Počet návštevníkov Slovenska sa znižuje.	Nevysporiadané majetkové vzťahy k pozemkov	Najvyššiu dôveru medzi občanmi majú spomedzi inštitúcií mimovládne organizácie (40 % občanov)
Rozvoj komunitných aktivít a účasti občanov na verejnom živote	Nárast využívania sociálnych sietí	Dopady ekonomickej krízy		Štátna sociálna politika pre sociálne ohrozené skupiny
Nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce	Technológie poskytujú možnosť šetrenia prírodnými zdrojmi			Komplikovaná legislatíva a výkon v oblasti verejného obstarávania

Analýza konkurencie

Obecná pracovná skupina pre spracovanie PHSR posúdila konkurenčné výhody obce Selce v troch oblastiach: z hľadiska obyvateľov, návštevníkov a z hľadiska rozvoja podnikania.

Konkurenčné výhody obce Selce z hľadiska obyvateľov:

- príroda, krásne prostredie, vhodné podmienky pre rozvoj turistiky a vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky,
- blízkosť mesta Banská Bystrica – dostupnosť do zamestnania, za kultúrou ap.
- pošta, zdravotné stredisko, matričný úrad,
- možnosti na šport a turistiku,
- schválený územný plán,
- spoločný stavebný úrad,
- kompletná technická infraštruktúra v obci (vodovod, plyn a kanalizácia)
- zabezpečený vývoz TKO a vybudovaný separovaný zber
- spracované strategické dokumenty obce

Konkurenčnými územiaми z hľadiska atraktívnosti pre občanov sú najmä Priechod, Baláže, Nemce a prímestské časti Banskej Bystrice.

Konkurenčné výhody obce Selce z hľadiska návštevníkov:

- ubytovacie kapacity – penzióny, chatová oblasť, dva hotely,
- možnosti na turistiku, cykloturistiku, šport,
- lyžiarske stredisko,
- Náučný chodník – „Keltské chodníčky“
- vstupná brána do Nízkych Tatier,
- rozvíjajúca sa agroturistika,
- možnosti pre ekoagroturistiku – samostatne hospodáriaci roľníci, salaše,
- víkendové podujatia,
- blízkosť Banskej Bystrice.

Konkurenčnými územiaми z hľadiska atraktívnosti pre návštevníkov sú najmä:

- Slovenská Ľupča (s konkurenčnou výhodou – Zámok),
- Špania Dolina (s konkurenčnými výhodami – história, víkendové podujatia, imidž obce ako turistickej destinácie),
- Šachtičky, Králiky, Donovaly (s porovnateľnou konkurenčnou výhodou – lyžiarske stredisko).

Konkurenčné územia obce Selce z hľadiska rozvoja podnikania:

- Banská Bystrica s výhodami krajského mesta a priemyselného parku Šalková,
- Slovenská Ľupča s výhodami sídla veľkých firiem.

Časť 1.C - Zhodnotenie súčasného stavu územia

Vízia obce Selce

Obec Selce sa chce stať miestom, ktoré je pre svojich obyvateľov bezpečným domovom so spokojným životom ponúkajúc aktívne spoločenské, kultúrne i športové vyžitie. Rozvoj obce sa bude zameriavať hlavne na zvýšenie kvality života občanov s vytváraním takých podmienok, ktoré prispievajú k rastu životnej úrovne, ale i k dodržiavaniu pravidiel ochrany životného prostredia. Podporujúc zachovanie tradícií si obec Selce udrží ráz dediny. Využije potenciál územia v rámci rozvoja cestovného ruchu, ktorý bude zohľadňovať potreby tak podnikateľského sektora ako aj obyvateľov i návštevníkov obce, aby jej atraktivita bola konkurencie schopná v porovnaní so susednými obcami.

Návrh vízie obce Selce do roku 2030

Želáme si, aby do roku 2030 bola naša obec:

- čistá a zdravá, pokojná a bezpečná,
- obnovovaná, moderná a rozrastajúca sa,
- s aktívnym spoločenským, kultúrnym a športovým životom,
- aby sa v nej ľudia dobre cítili,
- a aby zostala dedinou v dobrom slova zmysle.

Zhodnotenie súčasného stavu

Analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození obce Selce

Analýza silných, slabých stránok, príležitostí a ohrození (analýza SWOT) pomenúva hlavné charakteristiky vnútorného prostredia (silné a slabé stránky) a vonkajšieho prostredia (príležitosti a ohrozenia) obce.

Silnými stránkami sú pozitíva, ktoré sú v obci, všetko to, na čo sme v obci hrdí, čo by sme ukázali návštevníkom. O silné stránky sa budeme môcť oprieť pri naplňaní vízie.

Slabými stránkami sú negatíva, ktoré sú v obci, všetko to, čo nám celkom nefunguje, na čo nie sme hrdí. Je však potrebné, aby sme si pomenovali aj tieto stránky, aby sme ich mohli zlepšiť a tak naplniť víziu.

Príležitosťami a ohrozeniami sú všetky rozhodnutia a trendy, ktoré pôsobia vo vonkajšom prostredí, teda mimo obce - v regióne, v kraji, na Slovensku, v EÚ, vo svete. Môžu to byť spoločenské trendy, politické rozhodnutia, legislatíva, smery vývoja techniky a technológií, environmentálne, ekonomické vplyvy apod. Príležitosťami sú tie vonkajšie vplyvy, ktoré budeme môcť využiť v prospech rozvoja obce, pre naplnenie vízie. Ohrozeniami sú zasa tie vonkajšie vplyvy, ktoré na rozvoj obce a naplňanie vízie budú pôsobiť negatívne.

Analýzu SWOT z pôvodného PHSR aktualizovali členovia obecnej pracovnej skupiny pre spracovanie PHSR – členovia komisií obecného zastupiteľstva a zástupcovia inštitúcií a združení v obci.

Analýza SWOT je rozdelená do 8 oblastí:

1. Technická infraštruktúra,
2. Sociálna oblasť a zdravotníctvo,
3. Školstvo,
4. Šport,
5. Kultúra,
6. Cestovný ruch,
7. Ekonomický rozvoj,
8. Životné prostredie.

Zhodnotenie hlavných disparít (nerovností, rôznorodostí) a faktorov rozvoja

Na záver analýzy SWOT pre každú oblasť sú zhodnotené disparity a faktory rozvoja pre obec Selce.

Disparity identifikujú hlavné prekážky v rozvoji obce smerom k naplneniu vízie. Zdrojom pre určenie disparít je porovnanie slabých stránok a ohrození.

Faktory rozvoja sú charakteristiky obce alebo vonkajšieho prostredia, ktoré budú podporovať ďalší rozvoj obce smerom k naplneniu vízie. Zdrojom pre určenie faktorov rozvoja je porovnanie silných stránok a príležitostí.

Tab. 26 Analýza SWOT obce Selce – technická infraštruktúra

Silné stránky	Slabé stránky
- vybudovaná sieť rozvodu elektrickej energie, - 80 % obyvateľov je napojených na centrálny zberač kanalizácie, - dobré zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou, - vlastné pramene pitnej vody, - vlastné vodojemy Močidlá, Jelšiny, Zábřež, Kopanice, RD Selce, Kejda, Tuf, - dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť, - existencia verejného osvetlenia – úsporné osvetlenie - nové, - vybudovaná obecná ČOV – pre časť Na Mlyne - digitálna telekomunikačná sieť, - pokrytie signálom mobilných operátorov, - možnosť využitia WIFI siete pre prístup do siete internet, - možnosť pripojenia na internet cez T-Com, - dostatočná kapacita elektrickej siete, - kompletná plynofikácia obce, - existujúca pevná telefónna sieť s bytovými prípojkami, - existencia verejného rozhlasu.	- slabá kapacita existujúcej ČOV, - miestne komunikácie sú vplyvom poveternostných podmienok vystavované značnému poškodeniu zvetraním, - nevyhovujúca prístupová cesta do Čachova, Jelšín, na Fuggerov dvor, - v niektorých miestach je ohrozené prechádzanie cez cestu detí a dôchodcov – chýbajú spomaľovače (škola, škôlka, obecný úrad, Kakatka, kostol, ihrisko), - nepravidelnosť v systéme údržby opráv miestnych komunikácií, chodníkov a potokov spôsobuje zvýšenie nákladov na opravu havarijných stavov, - nevyhovujúci stav korýt miestnych tokov, - chýba požiarna nádrž, - nedostatok parkovacích plôch, - chodník pri základnej škole slúži skôr ako skládka pre v okolí bývajúcich občanov (odstránením chodníkových obrubníkov a zrovnaním plochy by vzniklo cca 20 parkovacích miest), - objekt Stará škola v centre obce - zbúraním by vznikla parkovacia plocha (pre cca 30 až 40

	osobných áut, slúžila by pre zdravotné stredisko, kostol, cintorín, obecný úrad, kultúrny dom) alebo priestor na výstavbu nového objektu, - absencia verejných sociálnych zariadení pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočný systém odvádzania povrchových vôd, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - zlá kvalita kanalizácie v časti obce, - chýba optická telekomunikačná sieť k domom, - veľké množstvo nadzemných vedení (káblov), ktoré križujú štátnu cestu i miestne komunikácie.
Príležitosti	Ohrozenia
- z funkčného hľadiska veľmi vyhovujúci systém regionálnej autobusovej a železničnej dopravy, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.	- nízka miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk.

Disparity a prekážky rozvoja – technická infraštruktúra

- nepravidelnosť v systéme údržby opráv miestnych komunikácií, chodníkov a potokov spôsobuje zvýšenie nákladov na opravu havarijných stavov,
- slabá kapacita existujúcej ČOV,
- zlá kvalita kanalizácie v časti obce,
- miestne komunikácie sú vplyvom poveternostných podmienok v značnom štádiu zvetrania,
- nevyhovujúca prístupová cesta do Čachova, Jelšín, na Fuggerov dvor, absencia verejných sociálnych zariadení pre potreby cestovného ruchu.

Faktory rozvoja – technická infraštruktúra

- vlastné pramene pitnej vody,
- vlastné vodojemy,
- vyhovujúci systém regionálnej autobusovej a železničnej dopravy.

Tab. 27 Analýza SWOT obce Selce – sociálna oblasť a zdravotníctvo

Silné stránky	Slabé stránky
- poskytovanie opatrovateľských služieb, - podpora opatrovateľskej služby cez úrad práce sociálnych vecí a rodiny, t.j. opatrovanie v domácom prostredí rodinným príslušníkom, - rozvoz obedov pre dôchodcov a starších občanov, - zdravotné zariadenia (praktický lekár, zubný lekár, detský lekár) v obci (stred dediny, všetko na jednom mieste a v blízkosti autobusovej zastávky,	- absencia domu sociálnych služieb, - neexistencia klubu mladých, - absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie, - zdravotný stav obyvateľstva (zvyšujúca sa chorobnosť s rastúcim vekom), - chýbajú bezbariérové vstupy do zdravotníckeho zariadenia, - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb.

- charitatívna činnosť, - fungujúca Miestna skupina Slovenského červeného kríža Selce.	
Príležitosti	Ohrozenia
- dobrá dostupnosť zdravotníckych zariadení v Banskej Bystrici, - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby sociálnej oblasti a zdravotníctva, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ a iných grantov.	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - nedostatočná starostlivosť o invalidov zo strany štátu.

Disparity a prekážky rozvoja – sociálna oblasť a zdravotníctvo

- absencia domu sociálnych zhoršuje kvalitu života časti obyvateľov,
- neexistencia klubu dôchodcov, neexistencia klubu mladých, absencia oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie neposkytuje dostatočné podmienky na budovanie sociálnych väzieb, aktívne starnutie, komunitný život,
- chýbajúce bezbariérové vstupy do zdravotníckeho zariadenia znižujú jeho dostupnosť pre časť obyvateľov.

Faktory rozvoja – sociálna oblasť a zdravotníctvo

- poskytovanie opatrovateľských služieb a rozvoz obedov pre dôchodcov a starších občanov ako základ sociálnych služieb,
- fungujúca Miestna skupina Slovenského červeného kríža Selce je dobrým východiskom pre rozvoj dobrovoľníckych činností zameraných na pomoc.

Tab. 28 Analýza SWOT obce Selce – školstvo

Silné stránky	Slabé stránky
-veľmi dobrá pripravenosť detí materskej školy pri nástupe na povinnú školskú dochádzku, -nové moderné priestory materskej školy, -umiestnenie areálu materskej i základnej školy mimo hlavnú komunikáciu, -prírodný areál školského dvora MŠ, ZŠ a široké možnosti trávenia popoludňajších aktivít žiakov v ŠKD, -každoročne postupne modernizované priestory jednotlivých tried, -kompletná rekonštrukcia priestorov šatne v budove základnej školy, -výborné výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov základnej školy, -stabilný skúsený pedagogický kolektív,	-materská škola s kapacitou 61 miest je kapacitne na hranici možnosti prijatia všetkých detí, -nárast žiakov ZŠ v posledných rokoch a obmedzenosť priestorov budovy základnej školy, -budova ZŠ nemá dostatočné množstvo priestorov na kabinetné zbierky, -chýba miestnosť pre školskú knižnicu, -potreba rekonštrukcie telocvične, -nevyhovujúci stav oporného múru na školskom dvore, -nevyhovujúci stav múru pri oplatení budovy ZŠ, -chýbajúce parkovacie miesta pred ZŠ.

-vynikajúce meno školy a vysoký záujem rodičov o umiestnenie dieťaťa i mimo spádovú oblasť, -bohatá vybavenosť telocvične, -technická vybavenosť materskej i základnej školy (interaktívne tabule, počítačové učebne, vybudovaná sieť wifi), -bohatý a aktualizovaný knižný fond detských kníh, -krúžková a záujmová mimoškolská činnosť, pôsobenie ZUŠ Slovenská Ľupča v popoludňajších hodinách v budove základnej školy.	
Príležitosti	Ohrozenia
-možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, -možnosť zapojenia školy do projektov Ministerstva školstva a EÚ.	-vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), -nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, neadekvátne spoločenské postavenie pedagógov a finančné ohodnotenie.

Disparity a prekážky rozvoja – školstvo

- materská škola kapacitne nevyhovuje,
- zlý technický stav telocvične znižuje bezpečnosť pri vykonávaní športových aktivít,
- nevyhovujúci stav oporného múru na školskom dvore a pri oplotení budovy ZŠ ohrozuje bezpečnosť,
- nevybudované parkovacie miesta pred ZŠ ohrozujú bezpečnosť dopravy,
- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...).

Faktory rozvoja – školstvo

- dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti,
- existencia školskej knižnice môže pozitívne ovplyvniť záujem o čítanie medzi deťmi a mládežou,
- pôsobenie ZUŠ Slovenská Ľupča pobočka Selce v popoludňajších hodinách v priestoroch ZŠ sprístupňuje umelecké vzdelanie v obci,
- výstavba naplánovanej novej budovy MŠ,

Tab. 29 Analýza SWOT obce Selce – šport

Silné stránky	Slabé stránky
- Poľovnícke združenie Žiare, existencia poľovníckych revírov, - množstvo turistických trás a chodníkov pre uskutočňovanie pešej turistiky a cykloturistiky, - orientačná mapa so zakreslenými cyklotrasami, - existencia športovo-rekreačnej zóny v areáli Čachovo, Šachtická - lokalita Čachovo – stredisko zimných športov (4 vleky) a letných športov (mini futbal, volejbal a tenis, škola a deti zo Seliec majú športové plochy zdarma),	- Rekonštrukcia telocvične - Dobudovanie biatlonového areálu v obci Selce - málo trénerov, kvalifikovaných odborníkov, - nedostatok finančných prostriedkov - vytvorenie vonkajších športovísk - vonkajšia posilňovňa/fitpark a lezecká stena, multifunkčné ihrisko, bežecký náučný chodník - viacúčelové využitie plochy na Brázdovie záhradách (počas zimnej sezóny klzisko napr. korčuľovanie, hokej a naopak v letnej sezóne

- fungujúci Futbalový klub FK Selce– muži, dorast,starší a mladší žiaci ,prípravka - využívanie priestorov školy, školského zariadenia a telocvične pre verejnosť, - možnosť letnej aj zimnej turistiky, - škola zjazdového lyžovania aj skokov na lyžiach - existencia areálu Dubiny – Selce, využívanie priestorov na tréningy a preteky v skokoch na lyžiach a v severskej kombinácii. - pôsobnosť OZ AK šport Selce v oblasti športu, veľmi dobré športové zázemie(futbal, skoky na lyžiach, stolný tenis,biatlon) - informovanosť o športových aktivitách na stránke obce Selce www.selce.sk - existencia Dobrovoľného hasičského zboru (DHZ) s historickou tradíciou, organizujú prehliadku a ukážky hasenia, do DHZ sa aktívne zapájajú deti a mládež.	- využiť plochu napríklad na hru badminton, nohejbal prip.volejbal), - potreba rekonštrukcie horného futbalového ihriska (tribúna, trávnik, striedačky,osvetlenie - potreba vytvorenia športovo-rekreačnej zóny v obci, nedostatočná starostlivosť o rekreačno-oddychové zázemie občanov z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov - nedostatok voľnočasových aktivít pre rôzne vekové kategórie, obyvateľom chýbajú priestory pre využitie voľného času, chýba komplexný športový areál pre kolektívne hry, športy (okrem futbalu) - slabšie zapojenie neorganizovaných obyvateľov Seliec do športovej činnosti - neuplatňovanie zľav pre občanov Seliec v zimnom stredisku
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,výstavba multifunkčného ihriska - vybudovanie sezónneho klziska - možnosť organizovania športových podujatí - členstvo v Mikroregióne Pod Panským dielom – možnosť spojenia športových činností, podujatí, príležitosť získať FP z EÚ, resp.získať podporu z menších grantov.	- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry). - Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu,výstavbu oddychovo-spoločenskej a športovej zóny
Silné stránky	Slabé stránky
Príležitosti	Ohrozenia
• možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ,výstavba multifunkčného ihriska • vybudovanie sezónneho klziska • možnosť organizovania športových podujatí - členstvo v Mikroregióne Pod Panským dielom – možnosť spojenia športových činností, podujatí, príležitosť získať FP z EÚ, resp.získať podporu z menších grantov.	• vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry). - Nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu,výstavbu oddychovo-spoločenskej a športovej zóny

Disparity a prekážky rozvoja – šport

- chýbajú vonkajšie športoviská pre rôzne druhy športov počas celého roka, čo neposkytuje vhodné podmienky na pritiažnutie potenciálnych záujemcov a môže súvisieť s nízkym zapojením neorganizovaných obyvateľov do športovej činnosti, nezáujem dospelého obyvateľstva o dianie v obci,
- málo trénerov a kvalifikovaných odborníkov obmedzuje rozvoj organizovaného športu,
- chýbajúce športové krúžky pri ZŠ Selce, napr.biatlon,strelecký krúžok a iné
- chýbajúca športovo-rekreačná zóna v obci Selce pre deti, mládež a verejnosť
- nedostatok finančných prostriedkov

Faktory rozvoja – šport

- množstvo turistických trás a chodníkov pre uskutočňovanie pešej turistiky a cykloturistiky,
- existencia športovo-rekreačnej zóny v areáli Čachovo, Šachtička,
- spolupráca medzi Základnou školou, OcÚ Selce a Športcentrom na rozvoji pohybových aktivít u školských detí.
- fungujúci Futbalový klub – FK Selce
- využívanie priestorov škôl a školských zariadení a telocvične pre verejnosť,
- to všetko tvorí dobré podmienky na rozvoj športových aktivít pre rôzne vekové skupiny.

Tab. 30 Analýza SWOT obce Selce – kultúra

Silné stránky	Slabé stránky
- dlhoročná história obce, - tradície – selčianske tvarožítky, varenie kutlov-držiek, betlehemci-koledovanie po dedine na Vianoce - pravidelne organizované kultúrne podujatia – Selčiansky ples, Fašiangový sprievod, stavanie mája, Kutliarsky deň, Jánska vatra, vatra SNP, Večer svetlonosov, Vianočné trhy, príchod Mikuláša, divadelné predstavenia, Selce spievajú Ježiškovi - v blízkosti kostola je areál starého cintorína, kde sú pochované významné osobnosti (Plošic, Šujanský, Mesík-Vajda, F. Očenáš, - v cintoríne je pochovaný Gustáv Timko (učiteľ, národovec, zakladateľ hasičského zboru v Selciach) – strýc A.E.Timku, - pamätné tabule na domoch pripomínajúce slávnych rodákov (Caban, Mesík-Vajda), - pamätná tabuľa Andreja Očenáša na mieste, kde stál jeho rodný dom, - náučný chodník - existencia predhistorického hradu „Hrádok“ – archeologické vykopávky, - vydané 2 publikácie o Selciach, - obecné noviny – dvojmesačník Spravodajca, - uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kultúrneho domu, - detský folklórny súbor Vánok, - existujúca webová stránka obce, - organizovanie výstav (ľudová tvorba – výšivky, keramika), - Gazdovský dvor - súčasť dňa obce, - Udelennie čestného občianstva p. Anastasii Kuzminovej - olympijskej medailistke, - Kvakpa krvi - Odmeňovanie darcov krvi,	- nedostatok finančných prostriedkov na činnosť, - nerozvinutá kultúrna turistika v obci, - nezaujímajú mládeže a dospelých zapájať sa do kultúrnych akcií, - nie najlepší stav kultúrneho domu - chýbajúce zateplenie budovy, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - poškodený oporný múr pod kostolom, - chýba múzeum historických predmetov (kroje, náradie, nábytok)

- Dostatok zaniatených občanov pre kultúru v obci, - Vyhovujúce priestoty (KD, Brázdovie záhrada) pre organizáciu podujatí, - Stabilná a dobrá spolupráca obcí v MOPD.	
Príležitosti	Ohrozenia
- rozvoj obce s rešpektom na jej kultúru a históriu, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU a iných zdrojov, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami - vytvorenie multimediálnych materiálov o osobnostiach obce - zefektívnenie spolupráce so školou v oblasti kultúry (regionálna výchova)	- slabá podpora kultúry zo strany štátu a VUC, - poplatky SOZA, - posun priorít mládeže a dospelých ku konzumnej kultúre.

Disparity a prekážky rozvoja – kultúra

- nie najlepší stav kultúrneho domu - chýbajúce zateplenie budovy a nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia znižujú úroveň podujatí,
- nezáujem mládeže a dospelých zapájať sa do kultúrnych akcií obmedzujú rozvoj kultúry v prospech obyvateľov obce,
- chýba múzeum historických predmetov (kroje, náradie, nábytok) a marketing územia, čo spôsobuje, že chýba kultúrna turistika v obci.

Faktory rozvoja – kultúra

- tradičné i moderné pravidelne organizované kultúrne podujatia, Detský folklórny súbor Vánok, organizovanie výstav vytvárajú dobré kultúrne povedomie medzi obyvateľmi obce i navonok,
- archeologické vykopávky sa môžu stať zaujímavou súčasťou ponuky pre cestovný ruch.

Tab. 31 Analýza SWOT obce Selce – cestovný ruch

Silné stránky	Slabé stránky
- významné kultúrne dedičstvo, - kostol v románsko-gotickom slohu, - areál starého cintorína pri kostole, kde sú pochované významné osobnosti, - epitaf rodiny Seleckých pri stene kostola, - kaplnka so sochou sv. Jána Nepomuckého, - Mariánsky stĺp v strede dediny pri hornom obchode v parčíku, - verejná parková zeleň v hornej časti obce (povyše kostola), - okolitá príroda, prírodné útvary, - predhistorický hrad „Hrádok“- archeologická lokalita – urobené vykopávky, - prírodné útvary a staré stromy nachádzajúce sa v katastri (staré duby, lipy), - lokalita Čachovo – stredisko zimných (4 vleky) aj letných športov (mini futbal, volejbal a tenis), - prítomnosť ubytovacieho zariadenia priamo v obci a ďalších ubytovacích zariadení v lokalite - Čachovo, Šachtička a Fuggerov dvor, - prítomnosť stravovacích zariadení v lokalite Čachovo a Šachtička, Fuggerov dvor, Selce – pizzeria Tatiana, - poskytovanie ubytovania aj v súkromných chatách, - existencia www.selce.sk ako aj samostatných webstránok ubytovacích zariadení, - stravovacie a reštauračné služby v ubytovacích zariadeniach a tiež pohostinstvá v obci, pizzeria Tatiana, - Športcentrum Čachovo a Fuggerov dvor má vlastný tlačенý propagačný materiál, - možnosť letnej a zimnej rekreácie, - dobré prepojenie Šachtičky - Čachovo, možnosti realizácie cykloturistiky – sú urobené cyklotrasy.	- nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - nedostatok športovísk využiteľných návštevníkmi obce, - nevysporiadané majetkoprávne vzťahy k pozemkom (pri budovaní šport. areálu), - nevysporiadané vlastnícke vzťahy na cesty Čachovo, Hlboká, - chýba turistické značenie, - chýba cyklochodník do Čachova, - nedostatočná informácia verejnosti o zaujímavostiach v obci a jej okolí, - absencia propagačných materiálov o obci a okolí, - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, - chýba informačné centrum, - nie je vyčlenené miesto na vystavenie propagačných materiálov (napr. pri kancelárii OcÚ).
Príležitosti	Ohrozenia
- spolupráca v rámci združenia obcí Mikroregión pod Panským dielom, - blízka dostupnosť Banskej Bystrice – potenciálni návštevníci, Informačné centrum,	- blízkosť atraktívneho Národného parku Nízke Tatry môže sčasti obmedziť rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci, - náročné získavanie úverových zdrojov pre menšie projekty,

- blízkosť Národného parku Nízke Tatry, - územím viedla Magna via až ku Hiadlovskému sedlu, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU a iných zdrojov.	- legislatívne prostredie, - slabá informovanosť o Selciach v Infomačnom centre v Banskej Bystrici, - nevyhovujúce autobusové spojenie cez víkend.

Disparity a prekážky rozvoja – cestovný ruch

- nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu brzdia rozvoj cestovného ruchu,
- absencia propagačných materiálov o obci a okolí, slabá propagácia tradičných umení a remesiel v obci, chýbajúce informačné centrum, nie je vyčlenené miesto na vystavenie propagačných materiálov a slabá informovanosť o Selciach v Infomačnom centre v Banskej Bystrici spôsobujú nedostatočnú informáovanosť verejnosti o zaujímavostiach v obci a jej okolí, o možnostiach návštevy.

Faktory rozvoja – cestovný ruch

- významné kultúrne dedičstvo obce, okolitá príroda, prírodné útvary, predhistorický hrad Hrádok - archeologická lokalita, lokalita Čachovo, Fuggerov dvor, Šachtičky tvoria dobré východiská pre cestovný ruch,
- existencia webstránky obce ako aj samostatných webstránok ubytovacích zariadení sú dobrým podkladom na propagačné aktivity v rámci komplexného marketingu obce,
- spolupráca v rámci združenia obcí Mikroregión pod Panským dielom môže zatriktívniť celoročnú ponuku územia a posilniť záujem návštevníkov,
- blízka dostupnosť Banskej Bystrice znamená existenciu potenciálnych návštevníkov spomedzi jej obyvateľov, ako aj turistov.

Tab. 32 Analýza SWOT obce Selce – ekonomický rozvoj

Silné stránky	Slabé stránky
- dostatok pracovnej sily, ktorá je k dispozícii pre priemyselne zamerané podniky v okolí, - existencia Roľníckeho družstva Selce so živočíšnou a rastlinnou výrobou, - Mliekáreň Kopanice, s.r.o. – spracovanie mlieka, - prítomnosť stavebných firiem, - prítomnosť firiem s dobrým rozvojovým potenciálom, - podnikateľský subjekt zaoberajúce sa spracovaním drevnej hmoty, - podnikateľské subjekty zaoberajúce sa poskytovaním dopravných služieb.	- nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít, - rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva, - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - vysoká finančná záťažnosť, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb, ktorá zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít, - nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov, - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií. nedostatočné stravovacie služby priamo v obci

Príležitosti	Ohrozenia
- výhodná geografická poloha obce v blízkosti okresného a krajského mesta Banská Bystrica, - rýchla dostupnosť do mesta Banská Bystrica, - prítomnosť železničnej dopravy v meste Banská Bystrica, blízkosť medzinárodného letiska na Sliači, - rozvoj informačných technológií – lepší prístup k informáciám, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - zahraničné investície.	- veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikania.

Disparity a prekážky rozvoja – ekonomický rozvoj

- nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov u fyzických osôb zabraňuje rozvoju podnikateľských aktivít,
- nízky rozpočet obce nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľstva,
- nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít,

Faktory rozvoja – ekonomický rozvoj

- existujúce podnikateľské subjekty,
- diverzifikovaná ekonomika v obci,
- dostatok pracovnej sily.

Tab. 33 Analýza SWOT obce Selce – životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
- kompletná plynofikácia obce, - existujúca obecná legislatíva pre nakladanie s tuhým komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, - prírodné bohatstvo s lesmi (42 % k.ú), - hodnotné prírodné prostredie na rekreáciu, - zabezpečený odvoz PDO, - zavedený separovaný zber v obci, - vybudované oddychové zóny.	- zatiaľ v prevádzke len jedna ČOV, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP, - chýba zberný dvor (drobný stavebný odpad, železo, zemina, elektrospotrebiče), - pomerne vysoký podiel obyvateľov využíva na vykurovanie prevažne tuhé palivá (drevo, drevoštiepka) – hlavne v zimnom období, - nevyužitá plocha pod starou školou.
Príležitosti	Ohrozenia
- obnoviteľné zdroje energie – slnečná energia, geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja a

- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - blízkosť Národného parku Nízke Tatry.	- v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami, - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - v širšom okolí prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce znečisťovanie ovzdušia: Biotika Slovenská Ľupča, Fermas - kyslé dažde znehodnocujúce lesný porast v okolí.

Disparity a prekážky rozvoja – životné prostredie

- chýba zberný dvor, čo zvyšuje nároky na komunálny odpad,
- pomerne vysoký podiel obyvateľov využíva na vykurovanie prevažne tuhé palivá ako drevo a drevoštiepku vzhľadom na vysoké ceny plynu a elektriny, čo zhoršuje kvalitu ovzdušia v obci,
- nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP spôsobuje aj nízke environmentálne povedomie.

Faktory rozvoja – životné prostredie

- existujúca obecná legislatíva pre nakladanie s tuhým komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom,
- prírodné bohatstvo s lesmi (42 % k.ú) a hodnotné prírodné prostredie na rekreáciu.

Hodnotenie možných rizík pri realizácii PHSR

Pravdepodobnosť pôsobenia zdroja rizika uvedeného v tabuľke posúdili členovia obecnej pracovnej skupiny pre tvorbu PHSR na svojom druhom stretnutí. Najvyššiu pravdepodobnosť vplyvu na realizáciu PHSR určili pre makroekonomickú klímu a vplyv štátu na ekonomiku. Najnižšiu pravdepodobnosť má nedôsledný prístup obce alebo obecného úradu k realizácii PHSR a k získavaniu vonkajších zdrojov.

Tab.34 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík pri realizácii PHSR

Druh rizika	Zdroj rizika	Objekt rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	Nedôsledný prístup obce alebo obecného úradu k realizácii PHSR a k získavaniu vonkajších zdrojov	Realizácia PHSR	Stagnácia	Nízka
	Nezáujem partnerov o spoluprácu na realizácii PHSR			Stredná

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Technické	Neúspešnosť v získaní financií z vonkajších zdrojov na realizáciu opatrení PHSR	Realizácia príslušných aktivít	Stagnácia	Stredná
Ekologické	Nečakane zhoršujúce sa klimatické podmienky	Nedostatočný vplyv príslušných opatrení zameraných na adaptáciu na zhoršovanie klímy	Nepriaznivé podmienky na život, poškodenie majetku	Stredná
Sociálne	Odchod obyvateľov v produktívnom veku za prácou do iných regiónov alebo krajín, nedostatok pracovných príležitostí, znižovanie kúpyschopnosti, nárast chudoby	Nedostatočný vplyv opatrení v sociálnej oblasti	Nárast sociálno-patologických javov	Stredná
Ekonomické	Makroekonomická klíma, vplyv štátu na ekonomiku	Realizácia rozvojových projektov	Stagnácia	Vysoká

Zdroj: Vlastné spracovanie

Časť 2 – Strategická časť

Strategický plán odsúhlasila obecná pracovná skupina na 3. workshope.

Východiskami pre strategický plán boli:

- analýza silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození (SWOT),
- analýza súčasného stavu v obci,
- nezrealizované ciele a aktivity predchádzajúceho PHSR.

Tab. 35 Strategický plán obce Selce na roky 2021 – 2027

Hlavný cieľ	Merateľný ukazovateľ
Zvýšiť kvalitu života občanov	Spokojnosť občanov so životom v obci na škále 1-5
Technická infraštruktúra	Merateľné ukazovatele
<u>Strategický zámer 1:</u> Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia	Počet zrealizovaných projektov na dobudovanie infraštruktúry. Dobudovanie komplexnej infraštruktúry – odhad v %.
Cieľ 1.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry	Počet zrealizovaných projektov na dobudovanie dopravnej infraštruktúry. Dobudovanie dopravnej infraštruktúry – odhad v %.
Cieľ 1.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry	Počet zrealizovaných projektov na dobudovanie občianskej infraštruktúry. Dobudovanie občianskej infraštruktúry – odhad v %
Sociálna oblasť a zdravotníctvo	Merateľné ukazovatele
<u>Strategický zámer 2:</u> Rozšíriť ponuku sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci.	Počet, ponuka a kapacita sociálnych služieb v obci Počet a zoznam zdravotných služieb v obci
Cieľ 2.1 Zabezpečiť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci	Počet a kapacit nových sociálnych zariadení v obci
Cieľ 2.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych služieb	Vnímanie úrovne poskytovania zdravotných služieb v obci občanmi na škále 1 – 5 (prieskum)
Školstvo	Merateľné ukazovatele
<u>Strategický zámer 3:</u> Vytváranie podmienok pre rozvoj vzdelávania detí, mládeže a dospelých	Počet a zoznam opatrení a rozvoj vzdelávania cieľových skupín Spokojnosť cieľových skupín s podmienkami vzdelávania v obci na škále 1 – 5 (prieskum)
Cieľ 3.1. Rozvoj školskej infraštruktúry	Počet zrealizovaných projektov na rozvoj školskej infraštruktúry

Šport	Merateľné ukazovatele
Strategický zámer 4: Vytváranie podmienok na rozvoj rôznych druhov športu pre obyvateľov aj návštevníkov obce.	<i>Počet druhov športu, pre ktoré sú v obci podmienky Spokojnosť cieľových skupín s podmienkami na šport</i>
Cieľ 4.1 Budovanie športovej infraštruktúry pre rôzne druhy športov a rôzne vekové kategórie	<i>Počet zrealizovaných projektov na rozvoj športovej infraštruktúry pre rôzne vekové skupiny</i>
Cieľ 4.2 Rozšíriť ponuku športových podujatí	<i>Počet športových podujatí v obci/rok</i>
Cieľ 4.3 Rozvoj organizovaného športu	<i>Počet organizovaných členov športových klubov</i>
Kultúra	Merateľné ukazovatele
Strategický zámer 5: Rozvoj kultúry pre všetkých	<i>Spokojnosť obyvateľov s kultúrou v obci na škále 1 – 5 (prieskum)</i>
Cieľ 5.1 Zachovanie kultúrno-historického dedičstva obce	<i>Stav kultúrneho dedičstva v obci – kvalitatívny opis</i>
Cieľ 5.2 Široká ponuka kultúrnych podujatí pre obyvateľov aj návštevníkov obce	<i>Počet a zoznam kultúrnych podujatí/rok</i>
Cieľ 5.3 Dobudovanie kultúrnej infraštruktúry	<i>Počet zrealizovaných projektov na rozvoj kultúrnej infraštruktúry Dobudovanie kultúrnej infraštruktúry – odhad v %</i>
Cieľ 5.4 Podporovať aktívne zapojenie obyvateľov obce do kultúrneho života	<i>Počet partnerských občianskych spolkov a jednotlivcov zapojených do kultúrneho života obce</i>
Cieľ 5.5 Rozvíjať spoluprácu v rozvoji kultúry	<i>Počet a zoznam spoločných projektov s inými obcami alebo subjektami v oblasti kultúry</i>
Cestovný ruch	Merateľné ukazovatele
Strategický zámer 6: Rast návštevnosti obce	<i>Počet ubytovaných/rok Počet návštevníkov/rok (odhad za jednotlivé zariadenia a podujatia)</i>
Cieľ 6.1 Účinná propagácia obce	<i>Realizovaná propagácia pre vybrané cieľové skupiny</i>
Cieľ 6.2 Vybudovať rekreačno – relaxačné zázemie obce v oblasti športu, kultúry a turistiky	<i>Vybudované rekreačno-relaxačné zázemie - áno, nie, čiastočne</i>
Cieľ 6.3 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	<i>Počet opatrení na podporu podnikania v cestovnom ruchu Počet podporených podnikateľských subjektov</i>

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Ekonomický rozvoj	Merateľné ukazovatele
<u>Strategický zámer 7:</u> Zvýšenie úrovne zamestnanosti obyvateľov obce	<i>Miera zamestnanosti v obci</i>
Cieľ 7.1 Podpora malého a stredného podnikania	<i>Počet a zoznam opatrení na podporu malého a stredného podnikania v obci</i>
Cieľ 7.2 Podpora tradičných odvetví	<i>Počet a zoznam opatrení na podporu tradičných odvetví v obci</i>
Cieľ 7.3 Podpora rozvoja moderných odvetví	<i>Počet a zoznam opatrení na podporu moderných odvetví v obci</i>
Životné prostredie	Merateľné ukazovatele
<u>Strategický zámer 8:</u> Zvyšovať kvalitu životného prostredia.	<i>Ukazovatele jednotlivých zložiek životného prostredia (meranie štátnymi organizáciami v sektore životného prostredia, zdroj: Ministerstvo životného prostredia SR)</i>
Cieľ 8.1 Efektívne nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	<i>Množstvo komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu/rok Počet a zoznam opatrení na efektívne nakladanie s odpadom</i>
Cieľ 8.2 Účinná informovanosť občanov v oblasti životného prostredia	<i>Počet a zoznam informačných opatrení v oblasti životného prostredia Počet čiernych skládok/rok Počet dobrovoľníkov v aktivitách na ochranu životného prostredia/rok</i>
Cieľ 8.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd	<i>Čistota vôd</i>
Cieľ 8.4 Ochrana ovzdušia	<i>Čistota ovzdušia</i>

Časť 3 – Programová časť

Programová časť obsahuje zoznam priorít, opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie Programu rozvoja obce. Súčasťou tohto programu sú výsledkom návrhov a diskusií pracovnej skupiny pre tvorbu PHSR.

Technická infraštruktúra

Strategický zámer 1: Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia

Cieľ 1.1: Rozvoj dopravnej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 1.1.1: Rekonštrukcia miestnej komunikácie do Jelšín	2022 - 2025	Obec	ZUPS, Lesy SR, RD Selce	200 000	Obec, súkromné zdroje
<i>Zrekonštruovaná komunikácia do Jelšín</i>					
Aktivita 1.1.2: Vybudovať spevnené odstavňé plochy v obci (pri ZŠ, pri kostole, pri štadióne a pri vstupe do Selčianskej doliny, pri roľníckom družstve)	2022 - 2027	Obec	-	100 000	Obec
<i>Rozloha a lokalita vybudovaných spevnených odstavňých plôch</i>					
Aktivita 1.1.3: Pripraviť a realizovať plán údržby opráv miestnych komunikácií, chodníkov	2021 - 2023	Obec	Lesy SR	50 000	Obec, štátne zdroje
<i>Pripravený plán údržby Realizovaný plán údržby</i>					
Aktivita 1.1.4:Prepojiť Šachticky – Čachovo – Donovaly (skvalitnenie lesných ciest, turistika, cykloturistika)	2021- 2027	Lesy SR	ZUPS, Obec, RD Selce	10 000	Štátne zdroje, súkromné zdroje
<i>Zoznam realizovaných aktivít na prepojenie lokalít</i>					
Aktivita 1.1.5: Vybudovať prechody pre chodcov (škola, škôlka, obecny úrad, Kakatka, kostol, ihrisko)	2021- 2022	Obec	-	10 000	Obec
<i>Počet nových prechodov pre chodcov</i>					
Aktivita 1.1.6: Pripraviť projektovú dokumentáciu pre	2022	Obec	-	40 000	Obec

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

napojenie hlavnej cesty nad Selcami s lokalitou Selčianska dolina (odľahčenie miestnej komunikácie Kakatka)					
<i>Pripravená projektová dokumentácia</i>					
Aktivita 1.1.7: Rekonštrukcia miestnej komunikácie a chodníka do Selčianskej doliny	2021-2023	Obec	BBSK	400 000	Eurofondy, Obec, BBSK
<i>Realizovaná rekonštrukcia</i>					
Aktivita 1.1.8: Vybudovať spevnené parkovacie plochy v Selčianskej doline a v obci	2024	Obec	-	30 000	Obec
<i>Rozloha a lokalita vybudovaných spevnených parkovacích plôch</i>					
Aktivita 1.1.9: Rekonštrukcia ďalších miestnych komunikácií	2023-2025	Obec	-	40 000	Obec
<i>Dĺžka a lokalita rekonštruovaných miestnych komunikácií</i>					
Aktivita 1.1.10: Vybudovanie cykloturistického chodníka od Nemiec do Selčianskej doliny	2026-2027	BBSK	MOPPD, Mesto BB, Obec Selce	120 000	MOPPD, BBSK, Mesto BB, Obec Selce
<i>Dĺžka vybudovaného cyklochodníka</i>					
Aktivita 1.1.11: Prepojiť obec turistickou cestou so Slovenskou Ľupčou cez Priechod	2027	MOPPD	-	10 000	MOPPD
<i>Vybudovaná turistická cesta</i>					
Aktivita 1.1.12: Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v obci	2021 – 2025	Obec	-	10 000	Obec
<i>Rekonštruované miestne komunikácie Rekonštruované chodníky</i>					
Aktivita 1.1.13: Rekonštrukcia miestnej komunikácie Ku strelnici	2021 - 2025	Obec	-	10 000	Obec
<i>Rekonštruovaná miestna komunikácia Ku strelnici</i>					
Aktivita 1.1.14: Rekonštrukcia miestnej komunikácie k Družstevnej ulici	2021 – 2025	Obec	-	10 000	Obec
<i>Rekonštruovaná miestna komunikácia k Družstevnej ulici</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Aktivita 1.1.15: Vybudovanie obchvatu Seliec (od Senice popred Dúbravu do Priechodu)	2021 – 2027	BBSK	MOPPD, Mesto Banská Bystrica, Obec Selce	1 000 000	MOPPD, BBSK, Mesto Banská Bystrica, Obec Selce
<i>Vybudovaný obchvat Seliec</i>					
Aktivita 1.1.16: Zabezpečiť častejšie dopravné spojenie z BB do obce a späť a najmä cez víkend	2021 – 2025	BBSK	Obec Selce	10 000	BBSK
<i>Počet nových spojov cez víkend</i> <i>Počet nových spojov cez pracovné dni</i>					

Cieľ 1.2 Rozvoj občianskej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 1.2.1: Vybudovať tržnicu v obci a trhovú miestu	2022-2023	Obec	-	20 000	Obec
<i>Vybudovaná tržnica</i> <i>Počet trhových miest</i>					
Aktivita 1.2.2: Rozšírenie a rekonštrukcia verejného osvetlenia	2022	Obec	-	200 000	Obec, štátne zdroje
<i>Počet nových bodov verejného osvetlenia</i> <i>Počet rekonštruovaných bodov verejného osvetlenia</i>					
Aktivita 1.2.3: Rekonštrukcia podporného múru pri kostole	2022-2027	Obec	Farský úrad	50 000	Obec, Farský úrad
<i>Rekonštruovaný podporný múr pri kostole</i>					
Aktivita 1.2.4: Vybudovanie sietí technickej infraštruktúry územnej sídelnej zóny Záhumnie I - predĺženie Poľnej ulice	2021 - 2027	Prevádzko- vatelia sietí	Obec	1 000 000	Eurofondy, prevádzko- vatelia sietí, Obec Selce
<i>Dĺžka vybudovaných sietí</i>					
Aktivita 1.2.5: Zrealizovať reguláciu miestnych potokov – Selčiansky potok a Rakovec	2022 - 2023	SVP, š.p.	-	50 000	Štátne zdroje
<i>Realizovaná regulácia miestnych potokov</i>					
Aktivita 1.2.6: Výstavba odvodňovacích kanálov na Partizánskej ulici, Vyšovec, starý Grant, futbalové ihrisko	2021 - 2023	Obec	-	100 000	Eurofondy, Obec Selce

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

<i>Dĺžka a lokalita realizovanej výstavby odvodňovacích kanálov</i>					
Aktivita 1.2.7: Vybudovanie oddychovej zóny pre rodičov s deťmi za materskou školou a iných častiach obce	2022 – 2026	Obec	-	40 000	Obec
<i>Počet nových oddychových zón</i>					
Aktivita 1.2.8: Vybudovať územnú sídelnú zónu Záhumnie II z Vyšovca a vybudovanie technickej infraštruktúry	2024 – 2027	Obec	Prevádzko- vatelia sietí	400 000	eurofondy, prevádzko- vatelia sietí, Obec Selce
<i>Vybudovaná územná sídelná zóna</i> <i>Vybudovaná technická infraštruktúra v lokalite</i>					
Aktivita 1.2.9: Rozšírenie intravilánu obce vzhľadom na potenciálnu výstavbu IBV Aktivita 1.2.10: Modernizácia a rozšírenie bezdrôtového rozhlasu Aktivita 1.2.11: Rekonštrukcia obecného úradu – exteriér Aktivita 1.2.12: Zabezpečenie vysokorýchlostného internetu Aktivita 1.2.13: Zaviesť optickú telekomunikačnú sieť k domom Aktivita 1.2.14: Zriadenie verejného internetu Aktivita 1.2.15: Iluminácia historických objektov v obci Aktivita 1.2.16: Rekonštrukcia oplozenia cintorína, ochrana a údržba porastov v okolí cintorína Aktivita 1.2.17: Zabezpečiť dobudovanie kanalizačnej siete a ČOV Aktivita 1.2.18: Výstavba splaškovej kanalizácie Aktivita 1.2.19: Pripraviť výber miesta a projektovú dokumentáciu pre požiarnu nádrž	2027 a neskôr				

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Strategický zámer 2: Rozšíriť ponuku sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci

Cieľ 2.1 Zabezpečiť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 2.1.1: Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb pre rodiny a sociálne slabšie skupiny	2021 - 2027	Obec	-	10 000	Obec
<i>Počet a kapacita nových sociálnych služieb pre rodiny</i> <i>Počet a kapacita nových sociálnych služieb pre sociálne slabšie skupiny</i>					
Aktivita 2.1.2: Naďalej rozvíjať opatrovateľskú službu	2021 - 2027	Obec	-	25 000	Obec
<i>Kapacita opatrovateľskej služby</i>					
Aktivita 2.1.3: Rozšírenie služieb domácej ošetrovateľskej starostlivosti o poskytovanie rehabilitačných cvičení	2021 - 2027	Obec	-	15 000	Obec
<i>Zavedená služba rehabilitačných cvičení a jej kapacita</i>					
Aktivita 2.1.4: Vybudovať/zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby (denný stacionár, prípadne týždenný, s lekármi a lekárňou), alebo dom dôchodcov	2021 - 2027	Obec	BBSK	2 000 000	Eurofondy, BBSK, Obec Selce
<i>Fungujúce nové zariadenie a jeho kapacita</i>					
Aktivita 2.1.5: Zriadenie komunitného centra s priestorom pre stretávanie sa záujmových skupín (vrátane klubu mládeže a oddychovej zóny pre seniorov a ostatné vekové kategórie)	2021 - 2027	Obec	-	25 000	Obec
<i>Fungujúce komunitné centrum</i>					

Cieľ 2.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych služieb Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 2.2.1: Zabezpečiť rekonštrukciu zdravotníckeho zariadenia	2021 - 2027	Obec	-	30 000	Obec
<i>Realizovaná rekonštrukcia</i>					
Aktivita 2.2.2: Vybudovať bezbariérové vstupy do zdravotníckeho zariadenia a domu nádeje	2021 - 2027	Obec	-	10 000	Obec
<i>Vybudované bezbariérové vstupy</i>					

Školstvo

Strategický zámer 3: Vytváranie podmienok pre rozvoj vzdelávania detí, mládeže a dospelých

Cieľ 3.1 Rozvoj školskej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 3.1.1: Oprava múru pri oplotení budovy ZŠ	2021- 2027	Obec	-	35 000	Obec
<i>Opravený múr</i>					
Aktivita 3.1.2: Oprava oporného múru na školskom dvore	2021- 2027	Obec	-	25 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Opravený oporný múr</i>					
Aktivita 3.1.3: Vybudovať novú materskú škôlku	2021- 2027	Obec	BBSK	1 600 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Vybudovaná nová MŠ</i>					
Aktivita 3.1.4: Rekonštrukcia a modernizácia telocvične	2021- 2027	Obec	-	200 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Rekonštruovaná telocvičňa</i> <i>Popis modernizácie telocvične</i>					
Aktivita 3.1.5: Modernizácia školskej kuchyne a jedálne	2021- 2027	Obec	-	100 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Modernizovaná školská kuchyňa a jedáleň</i>					

Šport

Strategický zámer 4: Vytváranie podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu v obci pre obyvateľov aj návštevníkov

Cieľ 4.1 Budovanie športovej infraštruktúry pre rôzne druhy športov a rôzne vekové kategórie Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 4.1.1: Dobudovanie športového areálu v Dubinách – skokanské mostíky, keramická nájazdová stopa	2021-2025	Obec	-	200 000	Eurofondy, Obec Selce SLA
<i>Dobudovaný areál</i>					
Aktivita 4.1.2: Vyznačenie cykloturistických trás	2021 - 2027	Obec	-	5 000	Obec Selce
<i>Dĺžka vyznačených trás</i>					
Aktivita 4.1.3: Viacúčelové využitie plochy na Brázdovie záhradách (cez zimu - klzisko na korčuľovanie, hokej v lete využiť napr. ako ihrisko na badminton, volejbal, nohejbal a iné)	2021 - 2027	Obec	-	150 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Upravená plocha na viacúčelové využitie</i> <i>Zoznam účelov využitia plochy</i>					
Aktivita 4.1.4: Rekonštrukcia vrchného futbalového ihriska (vonkajšia tribúna, trávnik, striedačky, osvetlenie)	2021 - 2027	Obec		150 000	Obec Selce, Eurofondy
<i>Rekonštruované futbalové ihrisko</i>					
Aktivita 4.1.5: Vybudovanie multifunkčného športového areálu v obci pri ZŠ Selce	2021-2025	Obec	-	60 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Vybudovaný multifunkčný športový areál</i>					
Aktivita 4.1.6: Vybudovanie vonkajšej posilňovne/fitpark a lezeckej steny	2025	Obec		40 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Vybudovaná vonkajšia posilňovňa</i> <i>Vybudovaná lezecká stena</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Aktivita 4.1.7: Vybudovanie biatlonového areálu v obci Selce	2025	Obec	AK šport Selce, SZB	50000	Obec Selce Eurofondy
<i>Vybudovať biatlonový areál</i>					

Cieľ 4.2 Rozšíriť ponuku športových podujatí Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 4.2.1: Vytvoriť systém podpory organizácie športových podujatí regionálneho a širšieho významu	2021 - 2027	Obec	-	5 000	Obec
<i>Vytvorený systém podpory Počet podujatí regionálneho a širšieho významu/rok</i>					
Aktivita 4.2.2: Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	2021 - 2027	Obec	-	7000	Obec
<i>Vytvorený systém podpory Rekonštrukcia športovej infraštruktúry/rok</i>					

Cieľ 4.3 Vytvoriť podmienky pre pravidelné športovanie detí, mládeže a dospelých Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 4.3.1: Poskytovať zľavy pre obyvateľov Seliec v lyžiarskom stredisku	2021- 2027	Obec	-	7000	Obec
<i>Vytvorený systém poskytovania zliav v lyžiarskom stredisku</i>					
Aktivita 4.3.2: Spolupráca Obce so školou, a Športcentrom (lyžiarske stredisko) – obnovenie lyžiarskych kurzov pre ZŠ a MŠ	2021- 2027	Obec	ZŠ, MŠ, Šport-centrum	7 000	Obec
<i>Obnovené lyžiarske kurzy pre ZŠ a MŠ /roky</i>					
Aktivita 4.3.3: Podpora talentovanej mládeže v športe	2021- 2027	Obec	-	35 000	Obec
<i>Vytvorený systém podpory talentovanej mládeže Počet podporených mladých športovcov</i>					

Kultúra

Strategický zámer 5: Rozvoj kultúry pre všetkých

Cieľ 5.1 Zachovanie kultúrne-historického dedičstva obce Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 5.1.1: Zriadenie remeselníckeho domu so stálou expozíciou pôvodného štýlu života obyvateľov v obci (izba ľudových tradícií), historických predmetov (kroje, náradie, nábytok), s remeselníckym dvorom	2021-2027	Obec	-	300 000	Eurofondy, Obec Selce
<i>Zriadený remeselnícky dom</i>					
Aktivita 5.1.2: Podporovať detské folklórne súbory – prenájom sály zdarma, nákup krojov	2021-2027	Obec	-	10 000	Obec
<i>Vytvorený systém podpory detských folklórnych súborov</i>					
Aktivita 5.1.3: Zabezpečiť renováciu historického obrazu „Všetkých svätých“	2021	Farský úrad	Obec	7 500	Farský úrad, Obec Selce
<i>Renovovaný obraz</i>					

Cieľ 5.2 Široká ponuka kultúrnych podujatí pre obyvateľov aj návštevníkov obce Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 5.2.1: Spracovať a zverejniť kalendár kultúrnych podujatí na celý rok	2021-2027	Obec	-	0	-
<i>Spracovaný kalendár podujatí Zverejnený kalendár podujatí - zoznam komunikačných kanálov</i>					
Aktivita 5.2.2: Rozšíriť žánrovú ponuku podujatí – o ľudový, divadelný a spevácky žáner	2021-2027	Obec	Miestne združenia	0	-
<i>Rozšírená ponuka podujatí - zoznam</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Cieľ 5.3 Dobudovanie kultúrnej infraštruktúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 5.3.1: Zabezpečiť rekonštrukciu oporného múru pod kostolom a skultúrniť priestor v okolí kostola v prepojení na plánovaný areál historického centra obce a parkovej zelene	2021-2027	Obec	-	55 000	Obec
<i>Realizovaná rekonštrukcia oporného múru Skultúrnený priestor v okolí kostola</i>					
Aktivita 5.3.2: Vybudovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, priemerných aj náročných klientov s využitím kultúrno-historického, folklórneho aj prírodného bohatstva	2021-2027	Obec	Miestne združenia, športový klub	20 000	Obec
<i>Dĺžka vybudovaných trás Počet interpretačných bodov na trasách</i>					
Aktivita 5.3.3: Rekonštrukcia interiérov domu kultúry (javisko)	2023-2027	Obec	-	20 000	Obec
<i>Rekonštruovaný interiér domu kultúry</i>					
Aktivita 5.3.4: Zateplenie kultúrneho domu	2021-2023	Obec	-	300 000	Obec
<i>Zateplený kultúrny dom</i>					

Cieľ 5.4 Podporovať aktívne zapojenie obyvateľov do kultúrneho života Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 5.4.1: Podporovať rozvoj divadiel	2021-2027	Obec	-	2 000	Obec
<i>Vytvorený systém podpory rozvoja divadiel</i>					
Aktivita 5.4.2: Podporovať spevácke a ľudové súbory	2021-2027	Obec	-	1 000	Obec
<i>Vytvorený systém podpory speváckych a ľudových súborov</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Cieľ 5.5 Rozvíjať spoluprácu v rozvoji kultúry Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 5.5.1: Rozvíjať spoluprácu v kultúrnej oblasti s obcami v Mikroregióne Pod Panským dielom ako aj s inými obcami	2021-2027	Obec	-	1 000	Obec
<i>Počet podujatí alebo projektov v spolupráci s Mikroregiónom PPD</i> <i>Počet podujatí alebo projektov v spolupráci s inými obcami</i>					
Aktivita 5.5.2: Udržiavať partnerstvo s obcami Komjatice, Stryšov a Dolní Němčí	2021-2027	Obec		3 000	Obec
<i>Počet podujatí alebo projektov v spolupráci s obcou Komjatice</i>					
Aktivita 5.5.3: Nadviazať spoluprácu s vhodnými obcami v zahraničí (Chorvátsko – Selce)	2021-2027	Obec	-	3 000	Obec, programy spolupráce obcí
<i>Počet nových partnerských obcí</i>					

Cestovný ruch

Strategický zámer 6: Rast návštevnosti obce

Cieľ 6.1 Účinná propagácia obce Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 6.1.1: Spracovať plán marketingovej kampane pre vybrané cieľové skupiny	2022	Obec	Miestni podnikatelia, miestne organizácie a združenia	2 500	Obec
<i>Spracovaný plán marketingovej kampane</i> <i>Zoznam vybraných cieľových skupín</i>					
Aktivita 6.1.2: Spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelármi v spolupráci s Mikroregiónom Pod Panským Dielom	2023	Obec	MOPPD, okolité turistické lokality, cestovné kancelárie	2 500	Obec, MOPPD, okolité turistické lokality
<i>Spracovaná koncepcia regionálnej spolupráce</i>					
Aktivita 6.1.3: Rozšíriť a obnoviť stránku www.selce.sk pre potreby cestovného ruchu	2022	Obec	-	2 500	Obec, súkromné zdroje
<i>Rozšírená webstránka</i>					
Aktivita 6.1.4: Vybudovanie informačných panelov na múre pod obecným úradom	2023	Obec	-	2 500	Obec
<i>Vybudované informačné panely</i>					
Aktivita 6.1.5: Spracovať, vydať a distribuovať tlačené propagačné materiály o Selciach	2021-2027	Obec	Miestni podnikatelia, BBSK	6 000	Obec, BBSK, súkromné zdroje
<i>Počet propagačných materiálov</i> <i>Počet výtlačkov</i> <i>Počet a zoznam distribučných miest</i>					
Aktivita 6.1.6: Vytvoriť miesto na vystavenie propagačných materiálov (napr. pri kancelárii OcÚ)	2021-2027	Obec	-	800	Obec
<i>Vytvorené miesto na vystavenie propagačných materiálov</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Aktivita 6.1.7: Zriaďiť informačné centrum	2021-2027	Obec	MOPPD	50 000	Obec
<i>Zriadené informačné centrum</i>					

Cieľ 6.2 Vybudovať rekreačno – relaxačné zázemie obce v oblasti športu, kultúry a turistiky Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 6.2.1: Dotvoriť systém turistického značenia, v spolupráci s Mikroregiónom Pod Panským Dielom	2021-2024	Obec	Mikroregión Pod Panským Dielom	2 500	Obec, Mikroregión Pod Panským Dielom
<i>Počet nových turistických značiek</i>					
Aktivita 6.2.2: Vybudovanie oddychových zón obce	2021-2027	Obec	-	20 000	Obec
<i>Počet nových oddychových zón</i>					
Aktivita 6.2.3: Podporovať rozvoj rekreačných a relaxačných aktivít vrátane nákupu technológie a techniky (turistické chodníky, rybárstvo, jazdectvo, cykloturistika, zimné, letné športy a pod.)	2021-2027	Obec	Miestne subjekty	30 000	Obec, súkromné zdroje
<i>Vytvorený systém podpory rekreačných a relaxačných aktivít Nakúpená technika a technológia Zameranie nakúpenej techniky a technológie</i>					
Aktivita 6.2.4: Modernizácia infraštruktúry lyžiarskeho strediska	2021-2027	Majiteľ	-	80 000	Obec
<i>Modernizovaná infraštruktúra lyžiarskeho strediska</i>					
Aktivita 6.2.5: Budovanie a skvalitnenie spolupráce medzi samosprávou a podnikateľskými subjektami pre cestovný ruch v obci	2021-2027	Obec	Podnikateľské subjekty	1 500	Obec, súkromné zdroje
<i>Vytvorený systém spolupráce Výsledky spolupráce</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Aktivita 6.2.6: Podporovať rozvoj cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov (Staré Selce, Hrádok)	2021-2027	Obec	Majitelia pozemkov	20 000	Obec, majitelia pozemkov
<i>Vytvorený systém podpory Dĺžka a funkcia nových chodníkov</i>					
Aktivita 6.2.7: Zamerať sa na zlepšenie vzhľadu obce, verejných objektov a priestorov s akceptovaním architektonických, urbanistických a krajinárskych lokálnych a regionálnych daností a špecifik	2021-2027	Obec	-	20 000	Obec
<i>Zoznam aktivít na zlepšenie vzhľadu obce</i>					
Aktivita 6.2.8: Podporovať vznik reštauračných zariadení poskytujúcich jedlá typické pre túto oblasť	2021-2027	Obec	-	0	Obec
<i>Počet, funkcia a kapacita reštauračných zariadení</i>					
Aktivita 6.2.9: Výstavba verejných sociálnych zariadení pre potreby cestovného ruchu	2021-2027	Obec	-	20 000	Obec
<i>Fungujúce verejné sociálne zariadenia</i>					
Aktivita 6.2.10: Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel v obci	2021-2027	Obec	Remeselníci, Remeselný dvor Slovenská Ľupča, MOPPD, SOS Banská Bystrica	3 000	Obec, BBSK, Mikroregión Pod Panským Dielom
<i>Vypracovný postup výučby a rozvoja tradičných remesiel</i>					

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Cieľ 6.3 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 6.3.1: Spracovanie marketingového plánu rozvoja produktov cestovného ruchu v obci vzhľadom na cieľové skupiny	2021-2027	Obec	Miestne subjekty	2 500	Obec, súkromné zdroje
<i>Spracovaný marketingový plán</i>					
Aktivita 6.3.2: Podporovať rozvoj rekreačných stredísk Čachovo, Selčianska dolina, Selčiansky diel a Šachtičky – modernizáciou zariadení a vybudovanie nových	2021-2027	Majitelia zariadení	-	1 500 000	Súkromné zdroje
<i>Modernizované zariadenia</i> <i>Zoznam nových zariadení</i>					
Aktivita 6.3.3: Podporovať rekonštrukciu hospodárskych budov a dvorov na účel vidieckej turistiky, modernizáciu a prestavbu už existujúcich a výstavbu nových zariadení	2021-2027	Majitelia zariadení	-	2 000 000	Súkromné zdroje
<i>Vytvorený systém podpory</i> <i>Zoznam zariadení vidieckej turistiky</i>					
Aktivita 6.3.4: Podporovať rozvoj ubytovacích kapacít na súkromí	2021-2027	Majitelia zariadení	-	100 000	Súkromné zdroje
<i>Vytvorený systém podpory rozvoja ubytovacích kapacít na súkromí</i> <i>Počet lôžok na súkromí</i>					
Aktivita 6.3.5: Vytvorenie ponuky poznávacích, športových a kultúrnych pobytov	2023	Podnikateľské subjekty	Podnikateľské subjekty, združenia, obec	2 000	Súkromné zdroje, obec
<i>Vytvorená ponuka pobytov</i>					
Aktivita 6.3.6: Výstavba relaxačného centra s bazénom a doplnkovými službami	2026-2027	Podnikateľský subjekt	-	200 000	Súkromné zdroje
<i>Vybudovaný bazén</i>					
Aktivita 6.3.7: Vybudovať atrakcie, ktoré prilákajú turistov: „opičia dráha“, zimný tobogan,	2023-2027	Podnikateľské subjekty	Podnikateľské subjekty,	2 000	Súkromné zdroje, obec

oddychové rodinné zóny, korčuliarske trate a pod.			združenia, obec		
<i>Zoznam vybudovaných atrakcií</i>					

Ekonomický rozvoj

Strategický zámer 7: Zvýšenie úrovne zamestnanosti obyvateľov obce

Cieľ 7.1 Podpora malého a stredného podnikania Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 7.1.1: Rekonštrukcia existujúcej zastaralej zóny poľnohospodárskeho družstva s dôrazom na ekologizáciu a efektívnosť rastlinnej a živočíšnej výroby	2021-2027	Poľnohospodárske družstvo	-	1 000 000	Súkromné zdroje
<i>Realizovaná rekonštrukcia</i>					
Aktivita 7.1.2: Administratívna a právna podpora obce pri riešení vlastníckych vzťahov k pozemkom a stavbám	2021-2027	Obec	-	0	-
<i>Vytvorený systém podpory obce</i>					

Cieľ 7.2 Podpora tradičných odvetví Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 7.2.1: Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú surovinové zdroje regiónu	2021-2027	Obec	MOPPD, BBSK	0	-
<i>Vytvorený systém podpory využívania surovinových zdrojov regiónu</i>					

Cieľ 7.3 Podpora moderných odvetví Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 7.3.1: Podpora rozvoja služieb	2021-2027	Obec	-	0	-
<i>Vytvorený systém podpory Počet nových služieb</i>					
Aktivita 7.3.2: Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu	2016 - 2020	Obec	BBSK	0	BBSK, Obec Selce
<i>Vytvorený systém podpory kreatívneho priemyslu</i>					

Aktivita 7.3.3: Podporovať zavádzanie nových technológií – optické káble, digitalizácia	2021-2027	Obec	Majitelia rozvodov, podnikateľské a iné subjekty	0	Súkromné zdroje
<i>Vytvorený systém podpory zavádzania nových technológií Popis zavedených nových technológií</i>					

Životné prostredie

Strategický zámer 8: Zvyšovať kvalitu životného prostredia

Cieľ 8.1 Efektívne nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 8.1.1: Zriadenie zberného dvora – zvýšenie podielu triedených zložiek	2021-2027	Obec	-	50 000	Obec, štátne zdroje
<i>Zriadený zberný dvor Podiel triedených zložiek odpadu</i>					
Aktivita 8.1.2: Zriadiť obecné kompostovisko	2021-2027	Obec	RD Selce	18 000	Eurofondy, Obec Selce, RD Selce
<i>Zriadené obecné kompostovisko</i>					

Cieľ 8.2 Účinná informovanosť občanov v oblasti životného prostredia Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 8.2.1: Realizovať kampaň v oblasti životného prostredia zabezpečujúcu informovanosť, poradenstvo a prevenciu	2021-2027	Obec	ZŠ, MŠ	5 000	Obec, štátne zdroje
<i>Realizovaná kampaň</i>					

Cieľ 8.3 Ochrana a racionálne využívanie vôd Aktivity <i>Merateľný ukazovateľ</i>	Obdobie realizácie	Zodpovedná inštitúcia	Partner/i	Výška financií v (€)	Zdroj financií
Aktivita 8.3.1: Zamedziť možnostiam znečistenia povrchových vôd poľnohospodármi	2021-2027	SHR, ADM Agro Invest	Roľnícke družstvo	10 000	Súkromné zdroje

Zoznam aktivít na zamedzenie znečistenia povrchových vôd					

Súlad cieľov Programu rozvoja obce Selce s cieľmi SR a Banskobystrického samosprávneho kraja

Priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja na roky 2020-2030 pre Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) v rámci prioritných oblastí nadväzujúce na 3 priority v stratégii Európa 2020:

Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii

- podporiť a realizovať aktivity na podporu inovácií v hlavných priemyselných odvetviach kraja, ako aj na podporu podnikateľského prostredia malého a stredného podnikania, s dôrazom na dominujúce priemyselné oblasti kraja – hutníctvo a strojárstvo, lesníctvo a drevárstvo, ekológiu a obnoviteľné zdroje energie,
- zvýšiť konkurencieschopnosť malých a stredných firiem vybudovaním informačnej, vzdelávacej a podpornej inovačnej infraštruktúry slúžiacej hlavne začínajúcim a malým podnikateľom,
- zabezpečiť aktivity na zvýšenie inovačného povedomia zlepšením prenosu výsledkov vedy a výskumu do praxe, ako aj zintenzívnenie spolupráce univerzít a škôl s praxou s využitím inovačných finančných nástrojov predovšetkým u malých a stredných podnikateľov a podporou vytvárania partnerstiev a klastrov v oblasti inovácií,
- v oblasti ľudských zdrojov zamerať aktivity na rozvoj rozhodujúcich priemyselných odvetví – strojárstvo a hutníctvo, drevársky a potravinársky priemysel a lesníctvo, ale aj na rast sektoru služieb v kúpeľníctve, cestovnom ruchu a podnikaní na vidieku,
- rozvíjať vysokokvalifikovanú pracovnú silu prostredníctvom zvýšenia dostupnosti ďalšieho vzdelávania najmä podporou rastu podielu IKT v oblasti vzdelávania a tvorby obsahu pre nové perspektívne odvetvia.

Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje

- podporiť konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo, zvyšovať podiel energie z obnoviteľných zdrojov,
- podporiť vytváranie partnerstiev a klastrov, ako aj odbytových organizácií predovšetkým pre malovýrobcov a malopestovateľov v záujme prieniku nielen na domáce, ale aj na zahraničné trhy,
- z hľadiska dopravnej obslužnosti kraja dobudovať nadradené prepojenie smerom na Košice (R2) a sever – juh,
- vytvárať podmienky pre rozvoj trvalo udržateľného cestovného ruchu s cieľom zvyšovania konkurencieschopnosti kraja,
- zlepšiť stav životného prostredia a racionálne využívanie zdrojov prostredníctvom dobudovania environmentálnej infraštruktúry a posilnenia environmentálnej zložky trvalo udržateľného rozvoja, posilniť infraštruktúru ochrany prírody a krajiny v BBSK.

Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť

- vytvoriť nové pracovné miesta v rozhodujúcich priemyselných odvetviach – strojárstvo a hutníctvo, drevársky a potravinársky priemysel a lesníctvo a v sektore sociálnych služieb a kúpeľníctva, turizmu a podnikania na vidieku,

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

- zvýšiť celkovú kvalitu života obyvateľov BBSK, zvýšiť zamestnanosť predovšetkým u dlhodobo nezamestnaných s nízkou kvalifikáciou,
- zvýšiť pozornosť riešeniu problematiky zamestnanosti u rómskej populácie najmä v južných okresoch regiónu,
- dobudovať sociálnu infraštruktúru vo vybraných okresoch na základe špecifických potrieb.

Súlad cieľov Programu rozvoja obce Selce s cieľmi Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020-2030 a s cieľmi Programu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja pre roky 2015-2023 je uvedený v nasledujúcich dvoch tabuľkách.

Tab. 36 Súlad Programu rozvoja obce Selce s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja 2020/30

Strategické zámery obce Selce	Prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja 2020/30		
	Inteligentný rast: vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii	Udržateľný rast: podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje	Inkluzívny rast: podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia		x	
Rozšíriť ponuku sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci			x
Vytváranie podmienok pre rozvoj vzdelávania detí, mládeže a dospelých		x	x
Vytváranie podmienok na rozvoj rôznych druhov športu pre obyvateľov aj návštevníkov obce			x
Rozvoj kultúry pre všetkých			x
Rast návštevnosti obce	x	x	x
Zvýšenie úrovne zamestnanosti obyvateľov obce	x	x	x
Zvyšovať kvalitu životného prostredia		x	

Pozn: Súlad medzi strategickými zámermi Programu rozvoja obce Selce a prioritnými oblasťami Národnej stratégie regionálneho rozvoja je uvedený značkou „x“.Zdroj: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30

Tab. 37 Súlad Programu rozvoja obce Selce s Programom rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja pre roky 2015 - 2023

Strategické zámery obce Selce	Strategické ciele BBSK			
	Zdravé a adaptabilné prostredie - zelený región	Lepšia kvalita života – služby pre ľudí	Konkurencieschopná ekonomika – udržateľné a konkurencieschopné miestne ekonomiky	Partnerstvá (horizontálna priorita)
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality životného prostredia	x			
Rozšíriť ponuku sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci		x		
Vytváranie podmienok pre rozvoj vzdelávania detí, mládeže a dospelých		x		
Vytváranie podmienok na rozvoj rôznych druhov športu pre obyvateľov aj návštevníkov obce		x		
Rozvoj kultúry pre všetkých		x		x
Rast návštevnosti obce			x	
Zvýšenie úrovne zamestnanosti obyvateľov obce			x	
Zvyšovať kvalitu životného prostredia	x			

Pozn: Súlad medzi strategickými zámermi Programu rozvoja obce Selce a prioritnými oblasťami Programu rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja pre roky 2015 – 2020 je uvedený značkou „x“.

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 - 2023

Časť 4 - REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie a aktualizácie Programu rozvoja obce. Systém monitorovania a hodnotenia jeho plnenia je nastavený ustanovením merateľných ukazovateľov už v strategickej a programovej časti.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Garantom dokumentu je obec zastúpená starostom a najvyšším orgánom obce – obecným zastupiteľstvom. Pri samotnej realizácii PHSR sú zainteresovaní aj partneri, ktorí sa podieľajú na realizácii aktivít. Koordináciu realizácie Programu rozvoja obce bude vykonávať starosta.

Medzi hlavné úlohy obce bude patriť:

- riadiť implementáciu akčného plánu PHSR,
- realizovať projekty, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobo udržateľné,
- vyčleniť z rozpočtu obce finančné prostriedky potrebné na realizáciu navrhnutých aktivít,
- koordinovať spoluprácu s partnermi,
- pravidelne monitorovať aktivity a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov,
- vyhodnotiť ciele PHSR v strede a na konci obdobia,
- aktualizovať dokument podľa vzniknutej spoločenskej potreby.

Programová časť je podrobne rozpracovaná do jednotlivých aktivít, takže v sebe zahŕňa aj akčný plán, ktorý zvyčajne na ňu nadväzuje. Mnoho aktivít v tomto PHSR je naplánovaná so začiatkom realizácie v roku 2021 alebo 2023, preto by nebolo praktické opakovať temer celú programovú časť v podobe ďalšej veľmi podobnej tabuľky akčného plánu. V budúcnosti pri aktualizácii PHSR bude možné prehodnotiť, či akčný plán, zvyčajne vytvorený na najbližšie tri roky, bude praktické vyextrahovať z programovej časti.

PHSR je dokumentom, ktorého realizácia musí byť starostlivo sledovaná a ktorý môže byť podľa potreby dopĺňaný a upravovaný.

Komunikačná stratégia

Koordinátor PHSR pravidelne komunikuje so subjektami, ktoré sú zodpovedné za realizáciu jednotlivých aktivít v rámci príslušných cieľov.

Komunikácia o PHSR bude realizovaná s viacerými cieľovými skupinami:

- občania obce – bude potrebné priebežne informovať o výsledkoch, konzultovať plán a spôsob realizácie jednotlivých aktivít so zástupcami občanov, s občianskymi združeniami a občianskymi iniciatívami a zapájať ich do realizácie, získavať inšpirácie, podporu a vonkajšie zdroje,
- miestne médiá – informovať o procese a výsledkoch realizácie PHSR s cieľom budovať pozitívny imidž obce.

Dokument bude propagovaný na webovom sídle obce.

Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia ciele a opatrenia navrhnuté v Programe rozvoja obce. Obec bude postupovať podľa plánu monitorovania a hodnotenia PHSR (Tab. 40).

Tab. 38 Plán monitorovania a hodnotenia PHSR obce na roky 2021-2027

Aktivita	Termín	Správa
Monitorovanie realizácie PHSR - každoročne	1.1. – 28.2., k 31.12. predchádzajúceho roka	Monitorovacia
Hodnotenie uprostred obdobia realizácie PHSR	v roku 2024	Hodnotiaca priebežná
Hodnotenie po ukončení PHSR	v roku 2028	Hodnotiaca záverečná
Mimoriadna aktualizácia a hodnotenie PHSR	podľa potreby	Mimoriadna

Výstupom procesov budú monitorovacia správa (každoročne) a hodnotiaca správa (v strede a na konci obdobia platnosti PHSR), v ktorých budú uvedené závery monitorovania, resp. hodnotenia a odporúčania na ďalšie obdobie. So správami budú oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva a verejnosť.

Monitorovanie poskytne informácie o realizácii aktivít a projektov formou merateľných ukazovateľov. Monitorovanie bude slúžiť ako podklad pre hodnotenie PHSR.

Hodnotenie PHSR sa vykonáva na úrovni plnenia cieľov, to znamená, že sledujeme ukazovatele účinkov (dopadov). Toto hodnotenie bude realizované v roku 2028, po ukončení platnosti PHSR. Zároveň sa bude realizovať aj v polovici obdobia platnosti PHSR (v r. 2024) a bude spojené so zisťovaním, či a ako sa zmenila spoločenská a ekonomická situácia a podľa potreby bude možné urobiť revíziu PHSR.

Hodnotenie poskytne informácie o vplyve realizovaných opatrení na obec a bude podkladom na aktualizáciu PHSR zohľadňujúc prebiehajúce zmeny. V prípade potreby hodnotenie PHSR bude možné realizovať na základe rozhodnutia kompetentných orgánov.

Časť 5 - FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť obsahuje plán finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce.

Financovanie PHSR a akčného plánu bude viaczdrojové. Bude sa opierať o rozpočet obce, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, súkromné a ďalšie zdroje.

Možnosti financovania

Podľa § 4 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja sa regionálny rozvoj financuje z viacerých zdrojov:

- zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev,
- zo štátnych účelových fondov,
- z rozpočtov vyšších územných celkov,
- z rozpočtov obcí,
- z prostriedkov fyzických osôb,
- z prostriedkov právnických osôb,
- z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov EÚ. Ich využitie na financovanie jednotlivých projektov je možné stanoviť iba indikatívne. V programovom období do roku 2020 budú možnosti financovania Programu rozvoja obce tvorené vlastnými zdrojmi podľa stavu rozpočtu obce, externými zdrojmi od štátu, v menšej miere aj prostredníctvom rôznych donorských a sponzorských zdrojov.

Indikatívny finančný plán

Indikatívny finančný plán sumarizuje výšku financií potrebnú na realizáciu jednotlivých aktivít plánovaných v PHSR. V tabuľke 39 sú uvedené sumy pre jednotlivé strategické zámery podľa období tak, ako je to naplánované v programovej časti. Celková suma potrebná na realizovanie všetkých naplánovaných aktivít je odhadovaná na 14 106 500 eur na sedem rokov (2021-2027), čo je ročne v priemere 2 015 214 eur. V tejto sume sa počíta nielen s rozpočtom obce, ale aj s vonkajšími finančnými zdrojmi. Tieto sú uvedené aj v programovej časti pri každej aktivite.

Iný pohľad na indikatívny finančný plán poskytuje tabuľka 40. V nej sú na základe tabuľky 39 vypočítané priemerné odhadované náklady na realizáciu všetkých programových cieľov PHSR za jednotlivé roky 2021-2027. Ide o spriemerovanie financií, ktoré boli naplánované v programovej časti rôzne na obdobia viacerých rokov, neodráža to teda úplne presne potrebu vynakladania financií v jednotlivých rokoch, nakoľko aktivita, ktorá je naplánovaná na dlhšie obdobie (napríklad na roky 2017-2020) môže vyžadovať lacnejšiu prípravu projektu v prvých dvoch rokoch, ale drahšiu investíciu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

v ďalších dvoch rokoch, počas ktorých sa výška investičných výdavkov ešte bude líšiť. Každá aktualizácia PHSR, ktorá by mala byť realizovaná každoročne, prinesie konkretizáciu aj finančného plánu, ktorý by mal byť podkladom pre programový rozpočet mestskej časti.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Tab. 39 Indikatívny rozpočet Programu rozvoja obce Selce v €

Strategický zámer	Rok													Poznámka
	2021	2021-2023	2021-2025	2021-2027	2022	2022-2025	2022-2027	2023	2023-2025	2023-2027	2024	2027	Spolu	
1		560 000	30 000	1 020 000	240 000	270 000	190 000		40 000	400 000	30 000	130 000	2 910 000	
2		30 000		2 116 000									2 146 000	
3				1 960 000									1 960 000	
4				825 000									825 000	
5	7 500	300 000		395 000						20 000			722 500	
6			2 500	3 857 500	5 000			5 000					3 870 000	
7				1 000 000									1 000 000	
8				83 000									83 000	
Spolu	7 500	890 000	32 500	11 256 500	245 000	270 000	190 000	5 000	40 000	420 000	30 000	130 000	14 106 500	

Tab. 40 Indikatívny finančný plán v priemere v rokoch 2016-2025 realizácie PHSR obce Selce v €¹

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Priemerná výška financií ročne na realizáciu PHSR	1 918 000	2 254 600	2 111 900	1 841 000	1 810 900	1 724 500	1 853 600

¹Vypočítané priemerom na jeden rok z každého obdobia naplánovaného v programovej časti spolu za všetky programové ciele (podľa tab. 39)

Prehľad plánu viaczdrojového financovania

Plán viaczdrojového financovania je prehľadom zamýšľaného zapojenia sociálno-ekonomických partnerov v území do realizácie Programu rozvoja obce. Tabuľka 40 v členení podľa zdrojov financovania bola zostavená na základe predpokladaných nákladov na realizáciu projektov uvedených v programovej časti PHSR.

Tab. 41 Viaczdrojové financovanie Programu rozvoja obce na roky 2021-2027 s výhľadom do roku 2030 (v €)

Strategický zámer 1	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 1.1	1 050 000	400 000	50 000	50 000	500 000	1 000 000	50 000
Cieľ 1.2	1 860 000	1 200 000	150 000	0	460 000	1 810 000	50 000
Spolu	2 910 000	1 600 000	200 000	50 000	960 000	2 810 000	100 000
Strategický zámer 2	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 2.1	2 046 000	750 000	0	250 000	1 046 000	2 046 000	0
Cieľ 2.2	100 000	0	0	0	70 000	70 000	30 000
Spolu	2 146 000	750 000	0	250 000	1 046 000	2 116 000	30 000
Strategický zámer 3	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 3.1	1 960 000	850 000	0	0	1 110 000	1 960 000	0
Spolu	1 960 000	850 000	0	0	1 110 000	1 960 000	0
Strategický zámer 4	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 4.1	805 000	280 000	0	0	225 000	505 000	300 000
Cieľ 4.2	10 000	0	0	0	10 000	10 000	0
Cieľ 4.3	10 000	0	0	0	10 000	10 000	0
Spolu	825 000	280 000	0	0	245 000	525 000	300 000
Strategický zámer 5	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 5.1	317 500	250 000	0	0	65 000	315 000	2 500
Cieľ 5.2	0	0	0	0	0	0	0
Cieľ 5.3	125 000	0	0	0	395 000	125 000	0
Cieľ 5.4	3 000	0	0	0	3 000	3 000	0
Cieľ 5.5	7 000	0	0	0	7 000	7 000	0
Spolu	722 500	250 000	0	0	470 000	720 000	2 500
Strategický zámer 6	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 6.1	56 800	0	0	0	56 000	56 000	8000
Cieľ 6.2	114 000	0	0	0	113 000	113 000	1 000
Cieľ 6.3	3 806 500	0	0	0	2 500	2 500	3 804 000
Spolu	3 977 300	0	0	0	171 500	171 500	3 805 800

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Selce na roky 2021 – 2027

Strategický zámer 7	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 7.1	1 000 000	0	0	0	0	0	1 000 000
Cieľ 7.2	0	0	0	0	0	0	0
Cieľ 7.3	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1 000 000	0	0	0	0	0	1 000 000
Strategický zámer 8	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkr. zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Cieľ 8.1	68 000	0	18 000	0	50 000	68 000	0
Cieľ 8.2	5 000	0	0	0	5 000	5 000	0
Cieľ 8.3	10 000	0	0	0	0	0	10 000
Spolu	83 000	0	18 000	0	55 000	73 000	10 000
Celková suma PHSR	13 623 800	3 730 000	218 000	300 000	4 057 500	8 375 500	5 248 300

Príloha 1

Zoznam členov obecnej pracovnej skupiny obce Selce pre prípravu PHSR

Obecná pracovná skupina diskutovala o potrebách, víziách a cieľoch ďalšieho rozvoja obce v tomto zložení:

Meno	Funkcia/zamestnanie
Ing. Daniel Hlinka	zástupca starostu obce
Mgr. Zuzana Hrašková	poslankyňa
Juraj Kamenský	poslanec
Eva Patrášová	poslankyňa
Ing. Jana Mesíková	poslankyňa
Marianna Miklošová	poslankyňa
Mgr. Jaroslava Lauková	poslankyňa
Marta Jančíková	zamestnankyňa obce
Anna Luptáková	zamestnankyňa obce
Mgr. Renáta Mesíková	zamestnankyňa obce
Mgr. Katarína Mesíková	zamestnankyňa obce
Mgr. Jana Mesíková	zamestnankyňa obce
Anna Blašková	zamestnankyňa obce
Viktória Petriková	predsedníčka MO SZPB
Mgr. Miroslava Olšiaková	riaditeľka MŠ Selce
Mgr. Peter Kráčík	riaditeľ ZŠ Selce
Anna Smatanová	predsedníčka MO SČK